07 28 1954
FEB 1954

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

7./235. n-rs. TREŠDIEN, 1954. G. 27. JANVĀRĪ 4. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $150: par 3 mēn. $4.50:
par 6 mēn. $8.50: par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40: tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 sleja

SOLI PA SOLIM UZ CIEŠU SADARBĪBU

LNAK Otrās padomes sesija ar plašu darba programmu

Par valdes priekšsēdi otrreiz ievēl A. Svenni

Ievērojams latviešu sabiedriskās dzīves notikums Kanadā bija LNAK Padomes 2. sesija 23. un 24. janvārī. Valdes un atsevišķo nozaru ziņojumi rādīja, ka veikts liels nacionāls darbs, un ka latviešu sabiedrība un organizācijas sāk atzīt LNAK lielo nozīmi un nepieciešamību. Šai padomes sesijai īpašu svaru un nozīmi piešķira arī aktīvās un plašās latviešu trimdas saimes pārstāvju ierašanās no ASV. Tie bija ALA's un Komitejas Latvijas Brīvībai reprezentants bij. ministrs A. Bērziņš, Amerikas Balss raidītāja Latvijas nodaļas vadītājs H. Lielnors un Latvijas ģenerālkonsuls Kanadā R. N. Braisons. H. Lielnors bija rūpējies arī par to, lai daļu sēdes un daudzu latviešu sabiedrisko darbinieku uzrunas tīktu uzņemtas skaņu lentā pārraidījumiem dzimtenē. Bija ieradušies arī tie, kas bija stāvējuši pie LNAK šūpuļa un vadījuši iepriekšējās valdes: M. Vētra, prof. Fr. Gulbis, J. Preisbergs, I. Žigurs. No LNAK padomes locekļiem bija ieradušies gandrīz visi, tāpat Kultūras fonda locekļi, bez tam arī DV Kanadas valdes priekšsēdis P. Balodis, prāvests A. Skrodelis un pārstāvji no vairākām Toronto latviešu organizācijām.

Pirmās dienas Padomes sēde notika gaumīgi dekorētās Sv. Jāņa draudzes zālē un to ievadīja mācītāja A. Lūša vadīts svētbrīdis. Mācītājs savas uzrunas pamatā lika apustuļa Pāvila vārdus: „Lai jums ir viens prāts, viena mīlestība, viena sirds un dvēsele".

LNAK Padomes priekšsēdis prof. A. Dreimanis, atklājot otro Padomes sesiju, aicināja nodziedāt Kanadas himnu.

Savā atklāšanas runā prof. A. Dreimanis uzsvēra, ka LNAK galvenais mērķis ir rūpēties par latvju tautas dzīvā spēka saglabāšanu, veicināt latvju kultūras attīstību un panākt Latvijas politiskās neatkarības atjaunošanu. Tālāk A. Dreimanis pieskārās visvairāk problēmai par latviešu valodas un latviskā gara saglabāšanu svešumā, aicinot klātesošos nodziedāt Latvijas himnu.

Otrā sesijas dienā notika valdes un rev. kom. vēlēšanas.

Valdē ievēl: V. Upeslāci ar 23 balsīm, J. Kalnu (21), J. Grīsli (20), A. Liepiņu (19), J. Lejiņu (17), H. Tichovski (13). Kandidātos Roze (12), Andrejsons un Vilks (7).

Valdes priekšsēža amatam par kandidātiem uzstāda A. Svenni un V. Upeslāci, kuŗš savu kandidatūru noņem. Ar visām balsīm ,vienai atturoties, ievēl līdzšinējo — A. Svenni. Piedalās 26 balsotāji.

Revīzijas komisijā ar 20 balsīm ievēl R. Plūmi, prof. V. Ķurkēviču (17) un J. Dreimani (9). Kandidātos paliek V. Pētersons (8), Lūsis (5). Aizejošā BTF pārstāvja A. Brīviņa vietā ievēl V. Uisku.

Sēdes atreferējums sekos LA nākošajā numurā.

Franču pretiniecieņs Indoķīnā

Pēc pašreizējām ziņām, kas pienākušas no Indoķīnas frontes, vēl nevar spriest, vai sācies lielais franču uzbrukums, kam eventuāli vajadzētu sakaut komūnistus un izbeigt kara darbību Indoķīnā. Komūnisti zaudējuši vairākas pilsētas, zaudējuši ziņāmu territoriju. Bet vēl nevar runāt par franču panākumiem vai komūnistu zaudējumiem. Komūnistu spēkiem franči vēl nemaz nav tikuši klāt. Indoķīnā nav noteiktas frontes, nav noteiktu poziciju, ko ar bumbām un artileriju sagraujot, varētu saukt par franču panākumu. Indoķīnā norisinās kustību karš, un nav māksla tikai ienaidnieku iznīcināt, bet to arī atrast un piespiest cīņai.

Franču galvenā virspavēlniecība Indoķīnā domā, ka šāda iespēja varētu rasties uzbrukuma turpinājumā Vietnamas centrālajā frontē, kur komūnistiem jau gadiem ilgi izdevies savās rokās noturēt kādu 250 jūdžu garu Vietnamas daļu, kur jau kara sākumā komūnistiem bija iespaidīgi spēki

Formozieši sveicina savus brāļus

No Formozas ziņo, ka daļa atbrīvoto ķiniešu kara gūstekņu jau paspējusi ierasties Formozā, kur tie sagaidīti ziedieni un ovācijām. Gūstekņiem paziņots, ka lai gan viņi atradušies komūnistu armijā, viņiem tagad piešķirtas civilistu tiesības un viņi var vai nu izvēlēties sev jaunu privātdzīvi vai var arī nekavējoties stāties armijas rindās, lai kalpotu savai dzimtenei, līdz kuŗas atbrīvošanai ceļš gan vēl ir tāls. Katrs jauns karavīrs nacionālistu armijas rindās šo garo atbrīvošanas ceļu var padarīt īsāku.

GŪSTEKŅI ATBRĪVOTI

KOMŪNISTI NEGRIB „SAVĒJOS"

No Panmudžomas ziņo, ka šabiedrotie tagad atbrīvojuši visus ķiniešu un ziemeļkorejiešu kara gūstekņus, ko viņi saņēma atpakaļ no indiešiem pagājušā nedēļā.

Komūnistiski noskaņotie kara gūstekņi —1 anglis, 21 amerikānis un 325 dienvidkorejieši — vēl joprojām atrodas neitrālās joslas gūstekņu nometnē. Protams, arī viņu stāvoklis ir krasi mainījies — tikai gan uz launo pusi, jo viņus neviens vairs negrib, kas rāksturo seno teicienu, ka nodevējs vienmēr saņem nodevēja algu. Indiešu sardze pēc gūstekņu atbrīvošanas tagad ir atstājusi neitrālās joslas gūstekņu nometni. Arī komūnistiski noskaņoto gūstekņu vārti ir vaļā, tikai aiz šiem vārtiem nav ceļa, pa kuŗu viņi varētu iet. Komūnisti viņus ir atteikušies pieņemt, uz mājām braukt atpakaļ viņi paši negrib un, neitrālajā joslā dzīvojot, viņus drīzi sāks mākt pārtikas trūkums.

Lai komūnistiski noskaņotos gūstekņus no cilvēcīgā viedokļa neatstātu pilnīgi likteņa varā, tad indieši gūstekņu nometnes tuvumā tomēr vēl atstājuši 20 karavīru stipru garnizonu.

Paši nometnē palikušie gūstekņi sašutuši par komūnistu rīcību un, nesaprazdami komūnistu rīcības iemeslus, esot nolēmuši palikt nometnē līdz pārtikas izbeigšanās laikam, pēc tam domājot nometni atstāt, lai dotos uz ziemeļiem, t. i., lai dotos pie komūnistiem.

Dienvidkorejā tagad radies iedzīvotāju pieaugums, jo visi 7000 ziemeļkorejiešu gūstekņi tagad atbrīvoti un saņēmuši civīlistu tiesības Dienvidkorejā. 14.000 ķiniešu gūstekņu, kas nevēlējās atgriezties pie komūnistiem, amerikāņu karaflotes apsardzībā 15 transportkuģos ceļo uz Formozu, lai pastiprinātu Čangkaišeka ķiniešu nacionālistu armiju.

Ja Korejas neitrālās joslas gūstekņu nometnē palikušie karavīri nesaprašanā krata galvas, kādēļ gan viņu jaunizvēlētā dzimtene viņus noraidījusi, tad tikai jāpaklausās pašu noraidītāju paskaidrojumos, lai lieta kļūtu pavisam skaidra.

Līdz šim vienmēr ir gadījies, tā, kā nó komūnistu viedokļa raugoties, līguma lauzējs vienmēr esot bijis kāds cits. Tā arī tagad Korejā. Komūnisti domā, kā sabiedrotie, pieņemdami gūstekņus no indiešiem un pēc tam tos palaizdami brīvībā, ir lauzuši Korejas pamiera līgumu. Korejas pamiera līgumu esot lauzuši arī indieši, nododami gūstekņus atpakaļ sabiedrotajiem. Vienīgie Korejas pamiera līguma noteikumu pildītāji, bez šaubām, esot tikai komūnisti. Tā kā pieņemot gūstekņus, viņi pārkāptu pamiera līguma noteikumus, tad gūstekņi varot mierīgi palikt tur, kur viņi ir. Komūnistiem viņi nav vajadzīgi. Ir nepieciešama ģeniālā komūnistu liekulība, lai ar tik cēla iemesla palīdzību atkratītos no 347 nodevējiem.

APV. NĀCIJAS AKCEPTĒ

SABIEDROTO RĪCĪBU KOREJĀ

Apvienotās Nācijas ziņo no Ņujorkas, ka Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammeršilds kādā preses konferencē esot aizstāvējis sabiedroto rīcību Korejā,sacīdams, ka ziemeļkorejiešu un ķiniešu kara gūstekņu atbrīvošana 22. janvāra pusnaktī esot notikusi sakarā ar Korejas pamiera noteikumiem.

Tālāk, atbildēdams dažādiem žurnālistu autājumiem, vienu stundu ilgajā preses konferencē Hammeršilds izteicās, ka viņš nevarot dot noteiktu atbildi, vai komūnistu Ķīnai būtu pieļaujams ietilpt Apvienotās Nācijās.

Pārrunājot pilnsapulces darbības atsākšanu, ģenerālsekretārs izteicās, ka 9. februāris būtu izdeviga diena. Sarunas par Korejas politisko konferenci pagaidām tomēr būtu jāatstāj sabiedroto un komūnistu rokās un, vienīgi tad, ja sarunas Panmundžomā iesaltu pavisam, Apvienotās Nācijas varētu mēģināt meklēt atbildi Korejas politiskās konferences jautājuma atrisināšanai.

Pašreiz tiekot darīts viss iespējamais, lai panāktu domstarpību likvidēšanu Jordanas un Izraēlas starpā. Tuvākā laikā viņš mēģināšot panākt konferenees sasaukšanu uz Jordanas un Izraēlas pamiera noteikumu pamata, un, ja Jordana šādas konferences sasaukšanai pretošoties, tad viņš šādu konferenci sasaukšot pats.

Hammeršilds izteica vēlēšanos, lai Sav. Valstis un Padomju Savienība savas atomsarunas ietilpinātu Apvienoto Nāciju rāmī, jo ja.. Apvienoto Nāciju karogs plīvo, tad viņam arī vajadzētu turpināt plīvot, kas nozīmē, ka starptautisko privātdarījumu vietā būtu meklējama Apvienoto Nāciju starpniecība.

Saspīlējums Suecas joslā

Pazuduši 2 angļu karavīri

No Kairo ziņo, ka sakarā ar divu angļu karavīru pazušanu saspīlējums Suecas kanāļa joslā un ēģiptiešu starpā vēl pieaudzis. Jauni starpgadījumi pašreizējo stāvokli nekavējoties novestu līdz vārīšanās punktam. To saprot kā angļi, tā ēģiptieši, un pirmie palielinājuši savu sardzi, bet Ēģiptes pašiecelta valsts prezidents Nagibs pieņēmis armijas parādi Kairo, kur līdz ar karavīriem soļojušas mašīnšautuvēm bruņotas ēģiptiešu jaunavas.

Sakarā ar divu angļu karavīru pazušanu Suecas kanāļa joslā, Anglijas valdība iesniegusi asu protestu Ēģiptei. Pēdējā laikā Suecas kanāļa joslā kopskaitā jau nogalināti vai bez vēsts pazuduši septiņi angļu karavīri.

SPĀNIJA PIEPRASA GIBRALTARU SEV

No Madrides ziņo, ka Spānijas brīdinājums Anglijai mainīt karalienes Elizabetes II paredzēto Gibraltāra apmeklējuma plānu un šī brīdinājuma noraidījums draud izvērsties par nopietnu konfliktu abu valstu starpā.

Spānija brīdināja Angliju, ka karalienes apmeklējuma laikā jārēķinās ar nemierlem un streikiem. Bet, liekas, pat paši spāņi savu dienvidnieku temperamentu būs novērtējuši krietni par zemu, jo tiklīdz šī ziņa sāka izplatīties valstī, sāka pieņemties naida izpausme pret Angliju, un pagājušā piektdienā tā sasniedza jau tādus apmērus, ka visā Spānijā demonstrantu pūļi pulcējās ap Anglijas konsulātiem, tos apmētādami akmeņiem un saukdami, lai Anglija atdod Gibraltāru Spānijai.

Vislielākās nekārtības tomēr esot notikušas Madridē, kur studenti izlauzušies cauri policijas ķēdei un uzbrukuši Anglijas sūtniecības ēkai.

Karalienes Elizabetes II paredzēto Gibraltāra apmeklējumu spāņi uzskata par apvainojumu viņu nacionālajai pašcieņai.

Anglija iesniegusi asu protestu Spānijas valdībai par to, ka pēdējā nav rūpējusies par angļu īpašumu aizsargāšanu Spānijas territorijā.

KOMŪNISTU TĪRĪŠANAS AUSTRUMVĀCIJĀ

No Berlīnes ziņo, ka no komūnistu partijas izmests agrākais Austrumvācijas drošības ministrs Kaissers. Lai pēdējam nebūtu vientulīgi, tad viņam pievienots Austrumvācijas komūnistu laikraksta Neues Deutschland galv. redaktors Herrnstadts. Kādreizējais Austrumvācijas ārlietu ministrs Akermans izmests no centrālkomitejas, bet ne no komūnistu partijas, kamēr pirmie divi atstādināti no saviem pienākumiem partijā, politbirojā un centrālkomitejā, jo pagājušā gada jūnija sacelšanās laikā neesot bijuši tik pārliecināti komūnisti, kādiem viņiem vajadzējis būt.

Trimdinieku brīdinājums Berlīnes konferences dalībniekiem

Sakarā ar Berlīnes konferences sanākšanu, kuŗā ieiet komūnistu verdzināto tautu pārstāvji un darbojas līdz arī Baltijas valstu diplomātiskie pārstāvji Vašingtonā, nosūtīts raksts ASV valsts sekretāram J. F. Dallesam, Lielbritanijas ārlietu ministram A. Īdenam un Francijas ārlietu ministram G. Bido ar lūgumu uzņemt konferences darba kārtībā jautājumu par komūnistu verdzināto tautu atbrīvošanu.

Raksts satur brīdinājumu Rietumvalstīm nelīgt neuzbrukšanas līgumus ar Padomju Savienību, norādot uz bēdīgiem piedzīvojumiem ar agrākajiem neuzbrukšanas līgumiem, kuŗus Padomju Savienība ievērojusi tik ilgi, kamēr tas bijis izdevīgi. Neuzbrukšanas līguma noslēgšanu Vidus un Austrumeiropas tautas atzīs kā pierādījumu, ka Rietumu valstis pametušas tās Maskavas diktātūras varā. Tas radītu bezcerību un vilšanos. Raksta iesniedzēji lūdz neaizmirst tos pāri par 100 miljonu iedzīvotāju Vidus un Austrumeiropā, kas turpina savu cīņu pret komūnismu visiem iespējamiem līdzekļiem. Tālāk teikts, ka Padomju Savienība pārdzīvo nopietnu iekšēju krizi un tāpēc ir iespējams, ka tā būs ar mieru ieiet uz koncesijām, bet tās būs tikai acu apmānīšanai. Rietumeiropas drošība nebūs sasniegta tik ilgi, kamēr Eiropas pārējās tautas atradisies komūnistu jūgā. Drošības nebūs arī tad, ja krievu armija izvāktos no Austrumvācijas.

ELZA ŽEBRANSKA DZIEDĀS TORONTO

MŪSU IZCILĀ SOLISTE ELZA ŽEBRANSKA DZIEDĀS TORONTO SESTDIEN, 30. JANVĀRĪ, 570 SHAW ST., KOMERCSKOLAS ZĀLĒ, UN VIŅAS KONCERTU AR LIELU INTERESI GAIDA KĀ KANADIEŠI, TĀ MŪSU MŪZIKAS KRITIĶI, MĀKSLINIEKI UN PLAŠĀ LATVIEŠU TRIMDINIEKU SAIME.

Lietuvieši runā par Viļņu

JAUTĀJUMS, KAS SKAR BALTIJAS VALSTIS

Nesen Baltijas Brīvības namā Ņujorkā notika Lietuviešu politiskā kluba diskusiju vakars, kuŗā ar priekšlasījumu par lietuviešu un poļu attiecībām uzstājās bij. Viļņas universitātes vēstures profesors S. Sudžiedelis, tagad Darbininkas redaktors Ņujorkā. Viņš izteica domas, ka jau tagad jāpanāk vienošanās ar poļiem, lai atzītu Lietuvas tiesības uz Viļņu. Ir jāņem vērā, ka arī baltkrievi pieteikuši savas pretenzijas uz Viļņas apgabalu un arī uz daļu teritorijas Latvijas austrumu daļā. Lektors aizstāvēja ideju par Baltijas valstu savienības nepieciešamību.

Sekojošās debatēs atskanēja balsis, ka latvieši un igauņi pagātnē vienmēr esot norobežojušies no Lietuvas, ja runa gājusi par Viļņu, un kā nākotnē, varbūt, notikšot tas pats un Lietuvai atkal būšot jāaizstāv savas tiesības vienai pašai.

Šeit paceltais jautājums arī mums būtu vienreizi nopietni jāapsver, lai tad, kad pienāks īstais laiks, mēs būtu skaidrībā, kā rīkoties. Mums būtu jārevidē ieskati, kādi valdīja mūsu sabiedrībā priekš kara, ka Viļņas jautājums nav mūsu jautājums un ka tur mums jāievēro „stingra neitrālitāte." Šāda nostāja bija galvenais šķērslis Baltijas valstu savienības izveidošanai un līdz ar to kaitējā ne tikai Lietuvai vien, bet visām Baltijas valstīm. Šāda nostāja nav savienojama ar apvienošanās ideju. Mēs nedrīkstām iedomāties Baltijas valstu sadarbību kā tādu, kas ir spēkā tikai tik ilgi, kamēr viss iet labi, bet ja viena no šīm valstīm nonāk grūtībās, tad pārējās atkratās no tās, slēpjoties aiz „neitrālitātes un neiejaukšanās politikas." Tādā bērnu spēle nākotnē vairs nedrīkst notikt. Mūsu trīs tautu likteņi ir saistīti uz dzīvību un nāvi. Ir naivi iedomāties, ka pārējās divas valstis varētu pastāvēt, ja viena aizietu bojā.

Ir ļoti iespējams, ka pēc Baltijas valstu atbrīvošanas radīsies nesaskaņas ar kaimiņvalstīm robežu jautājumos. Bet šodien mēs vēl nezinām, ar kādām valstīm šīs nesaskaņas var rasties ne tikai Viļņas, bet arī Daugavpils, Abrenes, Pečoru un Narvas dēļ. Ja katra no mūsu valstīm būs spiesta kārtot šos jautājumus separāti, tad droši varam teikt, ka mēs paliksim zaudētāji. Baltijas valstu savienībai ir jēga tikai tad, ja vienotā frontē varam aizstāvēt katra sabiedrotā intereses. Par to mums jābūt skaidrībā jau šodien.

Runājot par Viļņas jautājumu, ir jāatzīst par nedabisku tāds stāvoklis, ka mūsu sabiedrotajiem — lietuviešiem ir jāsaubās vai mēs stāvēsim aiz viņiem, vai atstāsim viņus vienus cīņas laukā. Viļņas jautājums nav tikai Lietuvas jautājums, tas ir arī visu Baltijas valstu jautājums. Tādā gadījumā tas būs atrisināms daudz ātrāk un vieglāk. Mēs varētu iet vēl tālāk un pateikt, ka Viļņas konflikts varēja rasties tikai tādēļ, ka Lietuva toreiz bija vāja un izolēta. Ja Baltijas valstu solidāritāte būtu pastāvējusi jau tanī laikā, ļoti iespējams, ka šis konflikts, kas saindēja Austrumeiropas atmosfairu laikā starp abiem pasaules kariem, nemaz nebūtu uzpeldējis. **A. Zv.**

ČETRU LIELVALSTU ĀRLIETU MINISTRI BERLĪNĒ

No Berlīnes ziņo, ka Sav. Valstu, Anglijas un Francijas ārlietu ministri ar saviem padomdevējiem Berlīnē ieradušies pagājušo piektdien, bet Padomju Savienības ārlietu ministrs Molotovs Berlīni sasniedzis sestdien.

Līdz šim 4 lielie ārlietu ministri satikušies sešas reizes. Šais sanāksmēs panākta vienošanās, ka Balkānu sateliti parakstīs Itālijas un Vācijas miera līgumu. Kopš tam ārlietu ministriem vairs nav izdevies vienoties nevienā vienīgā jautājumā. Savā pēdējā sanāksmē 4 ārlietu ministri pārrunāja Vācijas apvienošanas jautājumu, un konference bija jāpārtrauc pēc 29 nesekmīgām dienām, un ārlietu ministri izšķīrās nekā nepanākuši.

Ārlietu ministru pirmā un trešā konferences nedēļa paredzēta sabiedroto joslā, kamēr otrā nedēļā komūnisti uzņems Rietumu ārlietu ministrus Berlīnes austrumu joslas jaunajā, pēc kara uzceltajā Padomju Savienības sūtniecībā. Ja ārlietu ministru konference ieilgs, tad arī 4. nedēļas sēde notiks padomju joslā.

Ārlietu ministru konferencei vēl līdz šim nav pieņemta noteikta darba kārtība, kaut gan visiem jau ir zināms, ka sarunu nagla būs Vācijas jautājums. Cerības, ka ārlietu ministri varētu panākt saprašanos Vācijas apvienošanas jautājumā un noorganizēt vispārējās vēlēšanas visas Vācijas mērogā, liekas ļoti bālas. Padomju Savienība nav ieinteresēta panākt Vācijas apvienošanu uz sabiedroto noteikumu pamata un nav nekāda iemesla domāt, ka sabiedrotie būtu gatavi piekāpties komūnistu prasību priekšā, kas vispirms nosaka, ka viņu cena par Vācijas apvienošanu ir: 1) Vācijas pagaidu valdības nodibināšana pirms vispārējām vēlēšanām. 2) Savienoto Valstu karaspēka atvilkšana no visām amerikāņu bazēm Eiropā. 3) Atteikšanās Vāciju ieskaitīt Eiropas aizsardzības organizācijā.

Tā kā Sav. Valstis jau ir paziņojušas, ka nepievienojas šādiem komūnistu priekšlikumiem, tad var sagaidīt, ka Molotovs Berlīnes konferences laikā sevišķi centīsies salaist sabiedrotos matos pašus savā starpā. Diemžēl, jāsaka, ka Molotovam ir bezgala daudz iespēju panākt šķelšanos sabiedroto starpā. Vispirms jau tas pats sen nodeldētais Eiropas armijas jautājums, kur Francija mēģina nostātīes ārpus Sav. Valstu ietekmju sfairas, baidīdamās no bruņotas Vācijas. Tad vēl pašreiz akūtāks kā jebkad ir jautājums par iespējamu pamiera parakstīšanu Indoķīnā Francijas un vietminiešu komūnistu starpā. Arī Anglijas politika vairākos gadījumos, neiet roku rokā ar amerikāņiem, piemēram, Anglija nekā liela neiztaisa par amerikāņu sāpju bērnu Eiropas armiju; Anglija noteikti nevar ciest amerikāņu nostāju pret Ķīnas komūnistiem. Angļi domā, ka komūnistu Ķīna būtu ne vien jāuzņem Apvienotās Nācijās, bet sabiedrotiem būtu arī jāpalielina tirdzniecība ar komūnistiem, lai tā pēdējiem pierādītu savu labo sadarbošanās gribu.

Protams, ka Molotova paņēmieni šo jautājumu risināšanā nav iepriekš nosakāmi, var tikai minēt kā viņš eventuāli varētu rīkoties. Un proti, runājot Padomju Savienības valdības vārdā, Molotovs varētu sacīt, ka krievu politika ārcijā varētu tikt mīkstināta, ja vien sabiedrotie piekristu komūnistu Ķīnas uzņemšanai pasaules vadošo lielvalstu saimē. Ja sabiedrotie būtu ar mieru pievienoties neitrālas un neapbruņotas apvienotas Vācijas dibināšanai, tad Maskava varētu piedāvāties izlietot savu ietekmi uz Ķīnas komūnistiem un tādā veidā panākt mieru Indoķīnā. Jau tagad Molotovs ir paspējis izteikties, ka jo ātrāk komūnistu Ķīnu ieskaitīs pasaules vadošo lielvalstu saimē, jo ātrāk varēs runāt par pastāvīga miera nodibināšanos pasaulē.

Līdz šim Rietumu ārlietu ministri ir stāvējuši stingri paši uz savām kājām, neļaudamies krievu sōlījumu plūdiem izsist viņus no līdzsvara. Atbildēdams Molotovam, Dalless noteikti deklarējis, ka Rietumi nekādā gadījumā nekritīšot par upuri komūnistu „skaldīšanas" taktikai. Bido, uz kuŗu Molotovs varēja likt savas lielākās cerības, esot izteicies, ka uz Eiropas armijas lēses vien Francija nepadošoties nekādiem mistiskiem Padomju Savienības solījumiem par Indoķīnas kara izbeigšanu.

Visoptimistiskākais no Rietumu ārlietu ministriem esot Īdens, kas vēl pirms izlidošanas uz Londonu sacījis, ka Rietumi esot gatavi pārrunāt drošības garantijas ar Padomju Savienību, ja vien pēdējā esot ar mieru pievienoties apvienotas Vācijas dibināšanai uz brīvu vēlēšanu pamata visas Vācijas mērogā.

Ja arī ārlietu ministru konference beigtos bez jebkādu lēmumu pieņemšanas, tad pēc amerikāņu domām arī tādā gadījumā viņi un nevis krievi būtu uzvarētāji. Ja Padomju Savienība konferences laikā skaidri pierāda savu nostāju kā tādu, kur kopdarbībai un vienotībai nav vietas, tad amerikāņi cer, ka tas būs pietiekams stimuls Francijai, lai pēdējā ratificētu Eiropas armijas līgumu. Holande to paspēja izdarīt jau pagājušā nedēļā.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRINBERGS

APŅĒMĪBA NĀKOTNĒ

Trūmena maigajai ārpolitikai pienācis gals

Piesardzīgu Sav. Valstu sabiedroto brīdināts, Trūmens izšķirās par piesardzīgu politiku, komunistus aizskaroti vienīgi ar cimdotu roku. Tagad lokanība Sav. Valstu politikā pieder pagātnei. Tā vismaz sacīja ārlietu ministrs Dalless, un mēs viņam patiesi gribētu ticēt. — Ja tagad kaut kur sāksies kāds karš, tad šajā karā Sav. Valstis ieies ar savu spēku maksimu. Sav. Valstis sviedīs svaru kausā visu, kas viņām ir, atombumbu un ūdenražošanu ieskaitot. Ja vēl būs kāds karš, tad Sav. Valstīm tas būs totālais karš.

Korejas karš amerikāņiem bija trešais lielākais Sav. Valstu pastāvēšanas laikā. Korejas kara laikā bezmugurkaulainās Trūmena politikas dēļ no amata tika atstādināts Tālo Austrumu komandieris ģen. Mekartūrs, kas jau toreiz gribēja panākt to, ko tagad pēc daudz gadiem uzdrošinājies pateikt Dalless.

Padomju Savienība ar Dallesa runu ir saņēmusi tiešu brīdinājumu. Tas pats attiecināms arī uz komunistu Ķīnu. Katrai jaunai komunistu agresijai amerikāņi sviedīs pretī visu, kas viņiem ir. Ienaidnieks netiks taupīts.

Militārā vēsturē šāda Sav. Valstu apņemšanās var ierakstīt jaunu lapas pusi. Amerikāņu draudi lietot atomieročus vien jau pierāda, ka nākošā karā kājniekam un šautenei var neatlikt nekas cits kā vienīgi ienaidnieka territorijas okupēšanas pienākums. Būtu nepareizi, ja mēs jau iepriekš sāktu izvērtēt sauszemes, jūras un gaisa spēku nozīmi. Viss atkarājas no kara gaitas un apstākļiem. Bet objektīvais spriedums tomēr paliek nemainīgs — aviācija būs tā, kas noteiks nākotnes karus, kamēr ložote ar saviem lidmašīnu bazes kuģiem aviāciju tikai atbalstīs un kamēr zemes spēki uzlasīs tās paliekas, kas vēl nebūs iznīcinātas atomieroču graujošajā spēkā.

Tomēr līdz ar visiem šiem draudiem Sav. Valstis vēl joprojām cer, ka neviena, pie pilna prāta esoša pasaules vara, redzēdama amerikāņu militāro varenību un apņemšanos, neriskēs ar jauna kara sākšanu.

Pēc Dallesa sacelto putekļu nosēšanās pasaules politiķu aprindās pacēlās jautājums: kā uz šiem amerikāņu draudiem reaģēs Padomju Savienība un komunistu Ķīna? Vai tagad komunistu aukstais karš kļūs intensīvāks?

Rietumu puslodē var sastapt daudz tādu politiķu un militāro lietpratēju, kas, galvu ķīlā likdami, apgalvos, ka komunisti sava stila Trešo pasaules karu jau sākuši kopš laba laika un ka viņi vispār nekad nav domājuši par lielu mēroga militārām operācijām. No pašreizējā stāvokļa raugoties, šāda teorija gandrīz vai būtu pieņemama. Aukstais karš komūnistiem iznāk daudz lētāks, bez zaudējumiem un, galvenais, bez riska. Komūnisti mēģinās iefiltrēties atsevišķās rietumu valstīs un tās pakļaut savai varai no iekšpuses. Pašreizējās nestabilitātes laikā komūnistu panākumi nedrīkst tikt novērtēti par zemu. Iekšējās cīņas un nesaskaņas komūnisti izmanto savā labā. Korejas karš nebija nekas vairāk kā vienīgi komūnistu pārrēķināšanās amerikāņu nestabilās politikas dēļ, jo 1950. gada janvārī toreizējais Sav. Valstu ārlietu ministrs Ečesons atklāti paziņoja, ka Sav. Valstis Koreju neaizstāvēs. Protams, iespējams, ka Kremlis kādreiz atkal var pārrēķināties. Tā kā lielu nesaskaņu pamatā parasti ir sīkas nesaskaņas, tad komūnistiem tagad būs jāuzmanās un jārēķina vēl pamatīgāk kā līdz šim, jo katra komūnistu viltība, kas beidzas ar šaušanu, var dažu stundu laikā pārvērst Kremļa varenību kūpošās drupās.

Bet tagad rodas atkal jauna problēma: Dallesa brīdinājums komūnistiem nedrīkst iemidzināt amerikāņus. Tas vien ka Dalless sola komūnistiem mest atombumbu uz galvas, nenozīmē, ka ar lielu steigu jāatsāk stratēģiski svarīgo materiālu pārdošana Padomju Savienībai, tas nenozīmē arī, ka tūdaļ jārunā par tirdzniecības palielināšanu ar komūnistu valstīm un par pārtikas piegādi komūnistiem, lai tādā veidā mazinātu neapmierināto izzalkušo iedzīvotāju naidu pret pastāvošo komūnistu iekārtu

Savā runā Dalless uzsvēra, ka amerikāņu politika nav domāta tikai acumirkļu nepieciešamību likvidēšanai. Amerikāņu politikai ir jāspēj ieskatīties nākotnē. Amerikāņu politikai ir jābūt noteiktai un pastāvīgai.

DV HAMILTONAS NOD. PAGĀJUŠĀ GADA PANĀKUMI

DV Hamiltonas nod. gadskārtējā pilna biedru sapulce notika svētdien, 17. janv., pl. 2,30. To ar īsu uzrunu atklāja nod. prks Juris Kleķeris. Pilnsapulcē piedalījās 39 nodaļas biedri. Par pilnsapulces vadītāju ievēlēja Ēriku Robežgruntnieku, par sekretāru Ojāru Ieviņu un par balsu skaitītājiem R. Verneru un V. Biju. Iepriekšējās pilnsapulces protokolu nolasīja nodaļas sekretārs V. Martinaitis, kuŗu vienbalsīgi pieņēma.

Par nodaļas valdes barbību ziņojumu sniedza valdes pr-ks Juris Kleķeris, pateikdamies Hamiltonas latviešu saimei, par atbalstu un atsaucību DV pasākumu sekmēšanā, bez kā nebūtu sekmējies nodaļas darbs. Noturētas 16 valdes sēdes, 2 ārkārtējas un viena kārtēja pilnsapulce. Valdes pārstāvji piedalījušies piecās Hamiltonas latviešu organizāciju pārstāvju apspriedēs. Savas darbības smagpunktu nodaļas valde ir likusi uz grūtdieņu aprūpi Vācijā un Hamiltonā, kādām vajadzībām ir izdots $746.08. Šī summa varējusi būt lielāka, bet viena daļa sarīkojumu ir prasījuši piemaksas. Ar abām Hamiltonas latviešu draudzēm un pārējām organizācijām nodaļas valdei ir vislabākās attiecksmes, izņemot ar HLB. Nodaļas kultūrali-sabiedriskais darbs izpaudies šādi: sarīkoti četri dažāda veida koncerti, Kalpaka piemiņas vakars, Lāčplēšu svētki, 18. novembris un 14. jūnija demonstrācija kopā ar latviešu Hamiltonas organizācijām, nodaļas 3 gadu darbības atceres vakars, Līgo svētki, zaļumu balle, 6 deju vakari, nodaļas Ziemsvētku eglītes vakars, viens biedru vakars un karnevāls.

Valde centusies pakalpot latviešu sabiedrībai Hamiltonā arī ar nodaļas izdoto biļetēnu, ievietojot tanī nacionāli-sabiedriskus rakstus un informāciju. Biļetens ir pakalpojis visiem ar dažāda veida sludinājumiem. Valde izteica sirsnīgu pateicību biļetena līdzstrādniekiem par ievadrakstiem: māc. A. Voitkusam, E. Robežgruntniekam, V. Grāvelim, N. Bulmanim, T. Gailītei, A. Stirnam, kā arī techniskā darba darītājiem: M. Štrausei, A. Robežgruntniecei, L. Mauriņai un V. Vigantei. Pavisam iznākuši 11 biļeteni, un to vadītājs J. Gailītis.

Sevišķu pateicību pr-ks J. Kleķeris izteica Beverīnas korim un tā diriģentei Almai Skudrai — Kārkliņai par sarīkojumu kuplināšanu ar koŗa dziesmām.

Par nodaļas kases stāvokli ziņojumu sniedza kasieris J. Gailītis.

Nodaļas aktīvā uz 1. janvāri ir $773.89. Galvenie ienākumi 1953. g. ir bijuši: $400.25 biedru naudas, $23.00 ziedojumi invalidu namam Vācijā, ziedojumi trūkumcietējiem Vācijā $302.50, $1051.21 iemācis no sarīkojumiem. Izdots: $23.00 invalidu namam Vācijā, $191.80 trūkumcietējiem tieši, $270.00 trūkumcietējiem Vācijā caur DV KV, $285.00 trūkumcietējiem un slimiem Kanadā, 200 dol. sporta kopai, 151 dol. DV Kanadas valdei un 272.09 dol. piemaksāts dažādiem sarīkojumiem, $71.56 kancelejas izdevumiem u.c.

Biedrzinis A. Jansons ziņo, ka biedru skaits no 121 pieaudzis uz 174. Klāt nākuši 53 biedri. Šo ziņojumu pilnsapulce saņem ar skaļiem aplausiem.

Par Drāmatiskās kopas darbību ziņo E. Mauriņš. Pag. gadā no režisora pienākumiem atteicies Drāmatiskās kopas dibinātājs un režisors Ernests Jurševskis. Tagad režiju vada Lidija Lapsa. Pag. g. iestudēta viena luga — Bīstamais vecums, un rīkotas izrādes Hamiltonā, Toronto un Londonā. Sarīkota arī DV Kanadā teātŗa izrāde Hamiltonā ar Svētkiem Skangalē. Patlaban kopa iestudē V. Richtera komēdiju Trakie.

Par Sporta kopu ziņo tās vadītājs Ivars Leja. Kopa sarīkojusi 34. Jānis Gailītis 33, Ernests Jurševskis 25. **Par delegātiem pilnsapulcei ievēlēti: Ēriks Robežgruntnieks 23, inž. Arvids Arājs 23, kandidāts Juris Kleķeris.**

Tā kā DV Hamiltonas nodaļā ir 50 vanadzes, bet uz pilnsapulci ir ieradušās tikai 7, tad M. Kuncāne iesniedz priekšlikumu izziņot tuvākajās dienās sapulci vanadzēm, kuŗā ievēlētu Dāmu komiteju. Šo priekšlikumu pieņem un uzdod Dāmu kom. pr-cei Ē. Lipsbergai-Zanderei kārtot minēto.

Pilnsapulce atzīst centrālo DV bēru fondu par vēlamu. Iemaksas izdarāmas nodaļām par visiem tiem biedriem, kas nokārtojuši biedru maksas, un tās pēc iespējas noliekamas zemas. Piešķir pabalstu Sporta kopai Sparta. Uzdeva valdei saskaņā ar pilnsapulcu lēmumiem atprasīt Hamiltonas nama fondā ieguldītos līdzekļus.

Uzdeva noskaidrot režisora E Jurševska un Drāmatiskās kopas starpā radušās domstarpības un lūgt E. Jurševski uzņemties režisora pienākumus.

Pilnsapulce izteica uzticību un pateicību DV Kanadas valdei ar tās pr-ku P. Balodi priekšgalā par sekmīgi veikto darbu 1953. gadā.

Pilnsapulce notika lielā vienprātībā ar dzīvu domu izmaiņu, kur piasās debatēs piedalījās visi sapulces dalībnieki. Pārdomas un **ierosinājumi tika vispusīgi** iztirzāti un debatēs aktīvākie bija M. Kuncāne, inž. A. Arājs, A. Kalupnieks, P. Immurs un citi. Pilnsapulci ļoti raitā gaitā lietpratīgi vadīja E. Robežgruntnieks, un to slēdza plkst. 18.45.

JAUNAS ORGANIZĀCIJAS AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBĀ

Amerikas Latviešu Apvienības Centrālās valdes 10. janvāŗa sēdē saskaņā ar iesniegumiem par pilntiesīgiem ALAs biedriem uzņemtas sekojošas ASV latviešu organizācijas — Daugavas Vanagu Apvienības Klīvlendā (Ohio) un Linkolnā (Nebr.), Ziemeļkolorado un Vaiomingas ev.-lut. latv. kopa, Madison, Wis. latviešu studentu kopa un Filadelfijas latv. jaunatnes pulciņš.

ALAs centrālās valdes kasieris lūdz visus, kas to vēl nebūtu darījuši, pasteigties ar 1953./54. darbības gada biedru naudas iesūtīšanu $1.00 gadā no personas. Tekošā 1953./54. darbības gada biedru kartes ir derīgas līdz aprīlī notiekošam ALAs gadskārtējam kongresam. Biedru naudas laikā neiesūtīšana stiprā mērā kavē ALAs sekmīgu darbību.

Katrs ASV latvietis aicināts pieprasīt un izņemt ALAs biedru karti, rakstot bez kādu sevišķu ankešu izpildīšanas uz sekojošu adresi: American Latvian Association, Inc., — 3220 17th Street, N.W., Washington 10, D.C.

PATEICĪBA

Sv. Jāņa latviešu draudzes mācītājam A. Lūša kungam, draudzes padomei, draudzes dāmu komitejai, Saulaines pārvaldei un visiem, kas piedalījušies manas mīļotās sieviņas, manas mīļās māsas, manas mīļās svaines un manas dārgās krustmātes Klāras Lūsis, dzim. Holbergs izvadīšanā uz pēdējo dusas vietu un silto līdzjūtību mums tik smagajā brīdī, mīļš, jo mīļš paldies.

J. Lūsis Saulainē un Pirvicu ģimene ASV

Paziņojums latviešu skolām

Kā pierādījies, tad dažādiem latviešu skolas sarīkojumiem ir liela nozīme kā intereses uzturēšanā tanīs skolēnos, kas jau mācās latviešu skolā, kā arī intereses palielināšanā par latviešu skolu tanīs latviešu skolēnos, kas tur vēl nemācās, tad ieteicams šādus skolas sarīkojumus organizēt pēc iespējas biežāk, nepārslogojot tos ar plašām programmām.

Ja no šādiem skolu sarīkojumiem vai citādā ceļā skolai ienāktu līdzekļi, tad skolai vispirms vajadzētu iegādāties grāmatas skolēnu bibliotēkai. Tam nolūkam ieteicu izrakstīt no Oļģerta Dīķa, R. 2., Waverly, Ohio, katalogu, kas saņemams par brīvu.

Lai pēc latviešu skolas pabeigšanas to apmeklētāji prastu pareizi latviski rakstīt, tad jau latviešu skolas 7. un 8. klasē (jeb pēdējā grupā) likt skolēniem iegādāties „Latviešu pareizrakstības vārdnīcu" un iepazīstināt skolēnus ar tās lietošanu. Vārdnīca maksā $1.00 plūs 5 % atsūtīšanai un pasūtināma pie Oļģerta Dīķa, R. 2., Waverley, Ohio.

„Jaunatnes Pūrs" I daļas 2. iespiedums būs dabūjams sākot ar februāŗa mēnesi. Atsevišķa eksemplāra cena $1.80 plus 5proc atsūtīšanai un pasūtināms — American Association, Inc., 3220 17th Street, NW, Wahington 10, D.C. Grāmatu tirgotājiem vairumā atlaide.

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā mācības līdzekļu apgādā dabūjamas: 1) uzdevumu burtnīcas (16 c), 2) Latvijas kontūras kartes (12 c) un 3) klases žurnāli (22 c). Pieprasīt Mr. B. Ķikuts, 16 Gregory St., Brampton, Ont., Canada.

Uzdevumu burtnīcas (15 c) dabūjamas arī pie A. Augstuma, 1634 N. Street, Lincoln, Nebraska, bet Latvijas iekšējo ūdens ceļu kartes (10 c) dabūjamas pie A. Bankoviča, 615 - 5th Ave., S. E., Minneapolis 14, Minn.

Visiem šiem pasūtinājumiem pievienojami 5 proc. atsūtīšanai.

Sakarā ar jauna pasta kantora iekārtošanu ALA's Izglītības sekcijas vadītāja adrese tagad ir šāda: Mr. M. Celms, Route 124, R. F. D. 2., Pound Ridge, N. Y.

Novēlu visiem latviešu skolu skolotājiem būt arī turpmāk tādiem pašiem ideālistiem kā līdz šim un nekad nepagurt savu pienākumu veikšanā pret Latviju.

Mārtiņš Celms,
Amerikas latviešu apvienības
Izglītības sekcijas vadītājs.

LASĪTĀJU VĒSTULES

NAGLAI PA GALVU

Nav apšaubāms, ka rakstnieks J. Klīdzējs ar savu apcerējumu Puikas un bārdas aizkāris ļoti jūtīgu vietu. To liecina enerģiskā lasītāju atbalss jau pašā sākumā, nenogaidot pat raksta noslēgumu.

Nešaubos, ka vairums lasītāju būs vienuprāt, ka Klīdzēja raksts nav fikcija, bet gan noraksts no oriģināla. Citiem vārdiem, mēs paši sevi raugām spogulī. Tātad: vaina ir pierādīta, tikai — nav vainīgo! — (Tādēļ arī Ezergailis lasītāju vēstulēs „nevar" izšķirt, kuŗā pusē puikas un kuŗā bārdas.).

Ir prātīgi, ka autors nav nosaucis personas, lietas un vietas īstajā vārdā, kā to domā Rēzeknietis, jo skaidri redzams, ka autors nav domājis nevienu aizkart tīri personiski, bet vienīgi konstatēt un parādīt mūsu daudzās negātīvās īpašības.

Otrkārt, ir prātīgi, ka autors apcerējumu uzrakstījis taisni tagad un nav atlicis uz vēlāku laiku, ar to stipri pavairojot raksta nozīmi pozitīvā ziņā, jo ir taču daudz lietderīgāki, ja kādam atzinību piešķir un izsaka, kamēr tas vēl nav gluži vecs un pat miris.

Treškārt, autora apcerējums pierādās bijis ļoti vēlams un, kā redzams, atraisnos savu nolūku, dodot labu vielu kritiskām un veselīgām pārdomām kā veciem, tā jauniem.

Patīkami piezīmēt, ka P. Dreimaņa un A. Ābera ļoti objektīvi izteiktās domas viņu rakstos vēl vairāk padziļināja un paplašināja diskutējamo tēmu lasītāju ieskatam, atskaitot A. Ezergaiļa krustvārdu kombināciju.

O. Krūmiņa, Toronto

VĒL PAR PLIKĀM UN BĀRDĀM

Rakstnieks ir īsts tautas spogulis, kas dod attēlu visas lielās sabiedrības apmērā. Mēs paši savā starpā runājam, prātojam, vērojam, bet rakstnieks to padar redzamu un pārskatāmu arī tiem, kas to „izrādi" rāda. Bet ja tiem uzdrošinās pieskarties ar kritiku — nedod, Dievs, kas par rūkšanu sacelsas!

Mums, veciem, jau kritika vairs nelīdz, bet jauniem tur ir ko mācīties. Cerēsim, ka tagadējie puikas neaudzinās tik lielas bārdas, necelsies tik spārnotās augšas, bet ies to zelta vidus ceļu, kas patīk kā Dievam, tā cilvēkiem.

Vai tad mēs, vecīši, tik tad varam būt īstā vietā, ja uz jaunajiem skatāmies no augšas. Mēs to nezinām, kas jaunos gaida, tāpēc nerāsim jaunos, ja viņi kādreiz grib ar vecīšiem parunāt par lietām, kas arī viņiem nav galīgi svešas.

Vecais tēvs K. O. Ontario.

KO SĒJ, TO PLAUJ

Klīdzējs savā rakstā Puikas un bārdas ir tik oriģināli izteicies, ka Ķencis teiktu: „tik jauki puškojis dīvainiem izteicieniem", ka to (taču domāts par nopietnām lietām) var lasīt kā humoresku. Šī raksta oponenti tad arī it viegli un pamatīgi apstrādā K. paša ražotiem ieročiem — rakstā bijušiem dīvainiem izteicieniem. Bet kā Abers raksta, tad Klīdzēja rakstam ir tomēr sava vērtība, radītas pārrunas nopietnā jautājumā.

V. Špornieks, Hamiltonā.

NE PAVASARĪ, BET RUDENĪ

LA Nr. 1./229. rakstā „Avīznieks kļūst mežsargs" lasām: „Pavasaros, rāmā vakarā, briežu bulļu baurošana bija tālu dzirdama".

Brieži un irši auro septembrī un oktobŗa sākumā. Tad vakaros un rītos ir dzirdama bulļu baurošana un notiek arī niknas cīņas. Teliņi dzimst maijā, kad mazulim ir pietiekoši siltuma un mātei jaunā zāle dod pietiekami piena teliņa uzturam. Līdz ziemas atnākšanai jaunais briedis ir tik tālu pieaudzis, ka var sākt patstāvīgu dzīvi. Kas tad nu notiktu, ja rakstītājam būtu taisnība, ka briežu bulļi bauro, cīnās un iegūst uzvaras pavasarī? Skaidrs — briežu teļi tad dzimtu Ziemassvētku vakarā pie 20 gr. sala. Kā redzams, daba ir gudrāka par dzejniekiem.

Pie tai pašā rakstā teiktā — „mednis dziedot ne redz, ne dzird" — arī ir vajadzīgs labojums. Dziedot medņa knābja apakšējai ķoķļu daļai gals uzlokas uz augšu, tieši uz auss cauruma. Dziesmas daļā, ko sauc par „strīķēšanu", knābis tiek ļoti plaši atplests, apakšžokļa uzliektais gals aizspiež auss cauruma, un šajā brīdī mednis ir pilnīgi kurls. Turpretim redze mednim dziesmas laikā ir normāla. Protams, mīlas ekstāzē tas ir reizēm mazliet neuzmanīgs.

Stirnas buki un kazas rej pavasarī un vasarā, bet šai riešanai nav nekāda sakara ar auru laiku.

Duka, Šeridanā.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

KANADĀ TORONTO

● Pirmdien, 18. janvārī LNAK valdes priekšsēža A. Svennes vadībā notika Toronto latviešu organizāciju sēde. Darba kārtībā bija Kalpaka vakara sarīkojums. A. Svenne, atklājot sēdi, atzīmēja, ka Toronto latviešu organizāciju starpā ievieš labs paradums, svarīgākus sarīkojumus rīkot kopīgi ar labiem panākumiem. Ir pareizi, ka kalpakieši ierosinājuši to rīkot kopēji. Kalpaka vakara rīcības komitejā piedalās sv. Andreja draudze, sv. Jāņa draudze, katoļu un baptistu draudzes, Korporāciju kopa, gaidas un skauti, TLB, DV Toronto nodaļa, Latviešu YMCA, Kalpakiešu Kanadas kopa un LNAK. Rīcības komitejas priekšsēža pienākumus uzņēmās kalpakietis K. Tannis, sekretāra F. Feibergs no Korparāciju kopas, kasiera N. Pētersons no TLB, administratora O. Breņķis no sv. Jāņa draudzes, bet par programmu gādās K. Tannis un Ž. Zentiņš. Svētbrīdi, veltītu Kalpaka piemiņai, nolēma noturēt atsevišķi baznīcās.

Kalpaka vakars notiks 5. un 6. martā, atkarā no tā, kā izdosies nokārtot telpu jautājumu.

● Sestdien, 23. janvārī mācītājs A. Čops pēdējā gaitā izvadīja pagājušā nedēļā traģiskā nāvē mirušo Ernestu Dadzi (no Liepājas apkārtnes). Nelaiķi kremēja Vinčestera ielas krematorijā. Pēc viņa sēro sieva, 4 gadi veca meitiņa un 9 mēneši vecs dēliņš.

● Pirmdien, 18. janvārī māc. A. Čops pēdējā gaitā St. James kapsētā izvadīja 54 gadus veco Adalbertu Grīnbergu no Rīgas, Nelaiķis atstāj sievu un meitu Torontō.

● TLB Inženieŗu un techniķu kopas sanāksme piektdien, 29. janvārī, plkst. 8.00, TLB, 198 Osler St. Darba kārtībā: 1. sanāksmes vadības vēlēšanas, 2. kopas valdes ziņojums, 3. pārrunas par kopas darbību un 4. kopas vadības vēlēšanas.

● Svētdien, 7. februārī, plkst. 5 p.p. TLB rīko savās telpās, 198 Osles St. rakstnieces Ingridas Vīksnas pēcpusdienu. Pēcpusdienu atklās V. Upeslācis ar ievadvārdiem „Ingrida Vīksna mūsu vidū". Tālākā programmā fragmentus no romāna „Mums jābrien jūrā" un I. Vīksnas dzejoļus lasīs Lonija Vasariņa, Dzidra Indzere un Voldemārs Pukāts. Šāda veida pēcpusdienas tēja Torono būs pirmoreiz, un TLB cer, ka vērtīgais sarīkojums gūs atsaucību. Ieeja $1.25.

● Svētdien, 30. janvārī sv. Andreja baznīcas gaidu mītnē lielgaidām un roveriem būs V. Upeslāča priekšlasījums „Saruna ar jaunatni". Priekšlasījumam sekos diskusijas.

● Toronto anglikāņu baznīca ierosinājusi, lai pēc Ontario ires kontroles atcelšanas Toronto pilsēta izstrādātu savu ires kontroli.

Pilsētas valde priekšlikumu atzīst un tāpēc iespējams, ka Toronto pilsētā turpināsies ires kontrole, bet jādomā, ka jaunie noteikumi būs stipri atšķirīgi no pastāvošiem.

MUSKOKA (ONT.)

● 16. janvārī ilggadīgā Muskokas sanatorijas darbinieka Rolanda Kalniņa ģimenes jaunā dzīvokļi prāv. A. Skrodelis noturēja dievkalpojumu un jaunā dzīvokļa iesvētī.

Gaumīgi iekārtotās telpās bez ticību un draudžu piederību iržķirības jau laikus pirms dievvārdu sākuma pulcējās tautieši jo kuplā skaitā Spītējot attālumam un stingrajam salam, viesu starpā bija redzamas arī divas ģimenes — jaunie farmeŗi, kuŗi pag. pavasarī uzsākuši lauksaimnieku gaitas Ieradies bija arī Dr. A. Diksens ar kundzi, kuŗš strādā sanatorijā, ir lietuvietis, bet skaidri runā latviešu valodu, kundze ir latviete. Bieži viņš izpalīdz tautiešiem un atbalsta viņu vajadzības. Prāv. A. Skrodelis ar dziļi pārdomātu sprediķi stiprināja tautiešus darbam, ticībai un cerībām, vēlot arī sirsnīgus vārdus jaunā dzīvokļa iesvētei. Ar piemērotām deklamācijām dievkalpojumu kupliināja L. Krūmājs.

Prāvestam un vakara apmeklētājiem īsā un kodolīgā uzrunā pateicās R. Kalniņš. Sekoja kopējas pārrunas pie glāzes tējas ar cepumiem. Pārrunās R. Kalniņš, kas sanatorijā „uzstrādājies' jau atbildīgā amatā, aizrādīja, ka tautieši, kas var iejusties sanatorijas atmosfairā, te darbu atradīs arvien, kaut arī bezdarba periodā.

Aizrādījums būtu ievērojams tiem, kam vai nu vecuma vai cita apstākļu dēļ ir pagrūti atrast darbu, kas nedzenās pēc lielas pelņas, mīl klusumu un skaistu apkārtni.

Beigās R. Kalniņš izteicās, ka savā jaunajā dzīvoklī vienmēr labprāt atļaus telpas dievvārdu noturēšanai.

L. K.

DAUGAVAS VANAGI

DV LONDONĀ

DV Londonas nodaļas gadskārtējā biedru pilnsapulce notika 10. janvārī. Tika pieņemts 1953. g. valdes darbības pārskats un uz revīzijas komisijas ierosmi izteikta valdei atzinība par sekmīgo darbu.

Valdē ievēlēja: A. Liepiņu, A. Beitanu, V. Dauguli, P. Vasariņu, R. Raibekazu, A. Sprūdi un A. Ūdri. Revīzijas komisijā: A. Dreimani, T. Zandersonu un R. Neilandu. Par nodaļas Vanadžu vadītāju — Štengeļa kundzi. Varbūtējām DV delegātu sanāksmēm 1954. g. uz gadu par delegātu ievēlēja A. Liepiņu.

Sapulce bija pietiekoši labi apmeklēta un tanī pārrunāja nodaļas darbībai svarīgus jautājumus turpmākam darbam. Apspriedēs un pārrunās valdīja lietišķība un saprašanās.

Pie nodaļas pastāvošam Londonas (2. Kanadas latviešu) Mazpulkam karoga svētki un Latvijas Mazpulku virsvadoņa Kārļa Ulmaņa piemiņas vakars notiks sestdien, 30. janvārī, Londonas luterāņu baznīcas pagraba zālē, Colborne un Oxford ielu stūrī. Sākums plkst. 7 vakarā. Sarīkojumā piedalīsies arī Alfrēds Bērziņš, viens no tuvākiem Kārļa Ulmaņa līdzstrādniekiem. Viņš referēs par jaunākiem starptautiskiem politiskiem notikumiem un Kerstena komitejas izmeklēšanas sasniegumiem un panākumiem.

A. L.

PATEICĪBAS VĒSTULES PAR SAŅEMTO PABALSTU

DV Toronto nodaļai Kanadā.

Ar šo paziņojam, kā naudu jau saņēmām. Abas ar māti — Marta un Marijas Bērziņas — izsakām vissirsnīgāko pateicību, par to cēlo un augstsirdīgo svētku dāvānu, kuŗu saņēmām pilnīgi negaidot un kuŗa ir liels atbalsts mums kā materiāli, tā morāli šīnī mūsu tik pelēkajā un drūmajā dzīvē Austrijā. Šis lielais prieks vārdos nav izsakāms! Atļaujamies novēlēt visiem Daugavas Vanagiem un Toronto nod. Kanadā svētīgu Jauno gadu.

Marija Bērziņa

Sirsnīgs paldies!

Mūsu sirsnīgākais paldies DV Toronto nodaļai. Jūsu sūtīto Ziemassvētku dāvanu un vēlējumus saņēmām. Mīļš, mīļš paldies par Jūsu pūlēm no bērniem un manis.

Novēlam DV Toronto nodaļas valdei, biedriem un pārējiem tautiešiem tālumā gaišus Ziemassvētkus un laimīgu Jauno gadu.

Imants, Vilnis un L. Lasmaņi

DV Toronto nodaļas valdei.

Ar šo paziņoju, kā naudas ordeŗi par $25.00 saņēmu.

Izsaku Jums, un Eglīša kungam visdziļāko pateicību par šo lielo dāvanu, kuŗa mums sagādāja patiesu prieku un palīdzību, jo tas bija jūtams pabalsts. Sūtām vislabākos novēlējumus Jaunajā gadā.

H. Zariņš ar ģimeni

DV TORONTO NODAĻAI ZIEDOJUŠI

trūkumcietējiem un kara invalīdiem:

Jānis Šteinbergs $20.00, N. Apkalns $10.00; R. Sūna $6.00; A. Čiekurs $1.00; F. Riegers $0.50.

Latvisks paldies visiem atsaucīgajiem ziedotājiem.

DV Toronto nod. valde

DV HAMILTONAS NODAĻAI TRŪKUMCIETĒJIEM VĀCIJĀ ZIEDOJUŠI:

$20.00 M. Zitmanis, $10.00 V. Kārkliņš, $5.00 inž. A. Arājs un P. Immurs. Bez tam M. Zitmanis ar kundzi dāvājuši vērtīgas mantas DV Hamiltonas nod. Dāmu kom. mantu izlozei. Sirsnīgs paldies visiem ziedotājiem.

J. G.

DV HAMILTONAS NODAĻAS

Dāmu komitejas mantu loterijas izloze notika 17. janvārī, pl. 2.00 DV mītnē, 116 Hughson St. S. Laimīgās lozes ir šādas:

352, 207, 945, 1355, 1064, 561, 755, 224, 528, 364, 512, 183, 1258, 1351, 1625, 1524 un 515.

Laimesti saņemami pie Dāmu komitejas priekšnieces E. Lipsbergas - Sanderes, 21 Foster Str., Hamilton, Ont. Telef. 3-9018.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrigth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

APVIENOTI KULTŪRAS FONDI

NOTEIKUMI PAR ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU KULTŪRAS FONDU

1. Latviešu kultūras jaunrades veicināšanai un kultūras vērtību saglabāšanai Ziemeļamerikā darbojas Kultūras Fonds.

2. Kultūras Fonda darbību pārvalda valde šādā sastāvā: 1) Kultūras Fonda valdes priekšsēdis — Amerikas Latviešu Apvienības Centrālās valdes priekšsēdis, 2.) viņa vietnieks — Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā valdes priekšsēdis, 3.) divi vicepriekšsēži — a) LNAK Kultūras un Izglītības nozares vadītājs, b) ALAs Kultūras biroja vadītājs, 4.) pieci valdes locekļi, a) rakstniecības un preses, b) tēlotājas mākslas, c) mūzikas, d) zinātnes un e) teātra. Ikkatrai nozarei izraugāmi trīs referenti.

Fonda valde tiesīga lemt, ja sēdē piedalās valdes priekšsēdis vai viņa vietnieks, viens vicepriekšsēdis un trīs valdes locekļi. Kādam no valdes locekļiem sēdē iztrūkstot, balstiesības attiecīgai sēdei var piešķirt kādam no attiecīgās nozares referentiem. Valdes locekļi savas balsis var nodot arī ar rakstu.

Piezīme: Kultūras Fonda valdes locekļus un referentus izrauga ALAs un LNAK valdes savstarpēji vienojoties un ievērojot speciālistus, kādi šais zemēs dzīvo, kā arī apsvērumu, lai Kultūras Fonda valdes sekmīgu darbību netraucētu attālums un robežas. Amatpersonu pilnvaru laiks ir viens gads.

3. Kultūras Fonda valdes sēdeklis atrodas ASV. Valdes sēdes sasaucamas pēc vajadzības un iespējām ASV un Kanadā.

4. Kultūras Fonda līdzekļi rodas no:
1. ALAs un LNAK budžeta kārtībā piešķirtām summām,
2. ziedojumiem,
3. novēlējumiem,
4. sarīkojumu atlikumiem,
5. dažādiem ienākumiem.

5. Kultūras Fonda līdzekļus pārzina ALAs kasieris, asistējot LNAK kasierim, bet līdzekļi glabājas tanī zemē, kur tie savākti. Kultūras Fonda darbvedību starpsesiju laikā kārto ALA sadarbībā ar LNAK. Darbvedības saskaņošanai var izstrādāt īpašu instrukciju.

Kultūras Fondu revidē ALA un LNAK revīzijas komisijas.

6. Kultūras Fonda līdzekļi izlietojami: 1. latviešu kultūras pasākumiem, to organizēšanai, sekmēšanai un izveidošanai, 2. latviešu kultūras darbinieku jaunrades veicināšanai, 3. latviešu kultūras vērtību saglabāšanai, 4. balvām un sasniegumiem kultūras laukā, 5. kultūras darbinieku un jaunatnes izglītības atbalstam.

7. Kultūras Fonda valde var izdot instrukcijas par godalgošanas principiem un tehnisko izkārtojumu.

8. Noteikumi pieņemti LNAK Kultūras Fonda valdes 1953. g 27. jūnija sēdē un apstiprināti 26. jūlijā 1953. g. LNAK paplašinātā valdes sēdē. Noteikumi arī pieņemti ALAs Kultūras Fonda valdes 1953. gada 29. marta sēdē un ALAs Centrālās valdes 1954. gada 10. janvāra sēdē.

LATVIEŠU ZINĀTNIEKU SANĀKSME ŅUJORKĀ

Kultūras dienu ietvaros ALAs kultūras birojs rīko latviešu zinātnieku sanāksmi 14. un 15. februārī Baltijas brīvības nama telpās. Svētdien, 14. februārī, plkst. 10 rītā notiks vēsturnieku sanāksme, lai pārrunātu Latvijas vēstures pētīšanu trimdas apstākļos. Sanāksmē ar priekšlasījumiem piedalīsies doc. B. Ābers, Dr. N. Vīksniņš, E. Andersons, K. Skapars, V. Kalve un J. Krēsliņš

Pirmdien, 15. februārī, plkst. 7 vakarā notiks sanāksme, kurā apspriedīs jautājumu par veco ļaužu iesaistīšanu darba dzīvē. Šis jautājums sevišķi interesē mūsu vecākās paaudzes trimdiniekus, jo viņu darba iespējas ir ierobežotas. Šo jautājumu no tautsaimnieciskā, medicīniskā un juridiskā viedokļa apskatīs Dr. J. Volmārs, Dr. K. Ādamsons un A. Robežnieks.

Universitātes 200 gadu svētki

Kolumbijas universitāte šogad atzīmē 200 g. pastāvēšanas svētkus. Universitāte savu pirmo fakultāti uzsāka ar 8 studentiem bet šodien tā ar 22.000 studentiem skaita ziņā ieņem 4. vietu Sav Valstīs. Universitāte pazīstama ne tik vien ar slavenajām architektūras bibliotēku, tieslietu un žurnālistiskas fakultātēm, bet arī ar slavenajiem profesoriem kā no amerikāņu, tā no ārzemju vidus. Lietuvietis Dr. Alfonsas Sesplaukis lasa divus kursus leišu valodā. Lekcijās ietelp leišu valodas pamati — gramatika un literatūra. Savā laikā mācības spēka piedāvājumu saņēma arī Latvijas universitātes profesors Dr. P. Šmits.

Šajā lielajā mācību iestādē studē ap 30 latviešu studentu kā no vecās, tā arī vidējās un jaunās paaudzes. To vidū ir arī pazīstamie jaunatnes darbinieki: ALJAs valdes locekļi Visvaldis Klīve, Visvaldis Šmits un ALJAs sekretāriāta vadītāji Ieva Prīmane un Jānis Klāvsons.

VAR IEDZERT, BET AR MĒRU

Ja kādam ir ieganst iemest pa šņabim, tad lai viņš allaž atceras, ka pēc katrām divi glāzītēm jāuzgaida trīs stundas, lai iegūtu pilnīgu garīgu stabilitāti un būtu spējīgs nevainojami vadīt auto vai pareizi izlemt savu darbošanos. To atzinuši ASV zinātnieki Amerikas Medicīniskās apvienības mēnešrakstā. Caurmēra silvēks spēj oksidēt un pārstrādāt apm. 6—10 kubikcm jeb apm. 1/3 unces vai mazāk tīra alkohola stundā. Vienā unčē (30 kbcm) 100 proc. viskijā ir tikpat daudz alkohola kā 3 unces 17 proc. vīnā vai 12 unces 4 proc. alū.

Alkohola ietekme atkarīga no alkohola daudzuma asinīs, kas savukārt atkarīgs no iedzertā alkohola daudzuma, dzērāja fiziskiem apmēriem, alkohola koncentrējuma padzērienā, cik daudz barības atrodas kuņģī, un īpaši no iebaudīto glāzīšu skaita. Caurmēra dzērājs 24 stundās var patērēt apm. paintu (500 kbcm) 100 proc. viskija, pie tam nebūdams pat iereibis, ja vien viņš šo vairumu šajā laikā ieņems vienmērīgi.

Pretēji tautā ieviesušamies ieskatam, dažādu padzērienu sajaukšana nebūt nepalielina reibuma efektu. Dažādu padzērienu kārdinošās garas var vienīgi pavedinot krietnāki „sasvikoties" Tātad — pa glāzītei ik 90 minūtes, ne biežāki, lūdzu.

Kk.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

TAISNIE UN LĪKIE

Taču laikam nav tāda cilvēka pasaulē, kas visiem patiktu un būtu tikai labs. Tādēļ laikam arī nav bijis tāda latviešu politika vai sabiedriska darbinieka pagātnē nav tagad un, šķiet, nebūs arī nākotnē, kas visiem būtu pa prātam un no visiem atzīts un cienīts. Tādēļ ir itin dabiski, ka nav bijusi, nav un nevar būt tādas idejas, tādas vienības, kas ap sevi spētu saistīt absolūti visus tautas locekļus.

Katrs latvietis, kas strādā godīgu darbu un grib Latviju atkal brīvu,, padara kaut ko pozitīvu savas tautas un valsts labā. Bet tanī pašā laikā nav gandrīz neviena latvieša, kas nebūtu kritizēts, nosodīts un kuru neměģināts „nogāzt" no kāda sabiedriska amata. Bet kāds Latvijas universitātes profesors kritizē kāda nacionāla politiska virziena piekritējus ar krievu sakāmvārdu: „Likos un greizos tikai kaps padarīs atkal taisnus!"

Tā priekš neilga laika sakarā ar liecību Kerstena komitejā un reportāžu par Latviju amerikāņu žurnālā Life, atzinīgus vārdus izpelnījās Alfreds Bērziņš. Viņš bija padarījis lielu darbu, viņš bija „taisnais".

Bet redz, tūlit liberāļu laikraksts Stokholmā Latvju Ziņas, kas arī ved nesaudzīgu cīņu par komūnismu un cildina „taisnos" — un tātad dara labu darbu — nikni uzbrūk tam pašam Alfredam Bērziņam. Jaunā gada numurā ievietoti divi raksti: „Negaidīts solists" un „Tā nevajadzēja".

Pirmā raksta saturs publicēts mūsu laikraksta pag. numurā.

Otrā rakstā izteikta neapmierinātība ar pašu pēdējo uzņēmumu Life reportāžā, kur redzami esot divi kopā sasaistīti karogi: Latvijas un Hitlera kāšu krusts.

Sašutušas ir Latvju Ziņas, un sašutis ir Alfreds Bērziņš. Kurš te nu ir tas taisnais un kurš līkais un greizais, ko kaps padarīs taisnu?

Pašam Alfredam Bērziņam pieder kāds „spārnots" izteiciens: „Kas politikā nevar panest uzbrukumus, tas lai paiet no ceļa nost." Nesen viņš teica arī kādam nopietnam sabiedriskam darbiniekam, kurš mēģināja Bērziņu salabināt ar viņa politiskajiem pretiniekiem: „Nē, tagad esmu atzinis, ka ar politiskiem pretiniekiem nav nekāds izlīgums iespējams, tādēļ tie apkarojami līdz pēdējam."

Un tomēr kāda vienība saista visus šos „pretiniekus" — viņi visi asi cīnās pret komūnismu un par Latvijas brīvību. Tā ir neapgāžama patiesība, un šī patiesība nelauj sadalīt latviešu politikus un sabiedriskos darbiniekus tikai labajos un tikai sliktajos, eaisnīgos un līkos.

Katrs cilvēks reizēm ir taisns, bet reizēm kļūst līks pats sev un citiem. Un tomēr vienmēr ir tā, ka labā ir vairāk par launo. Tikai uz necilvēkiem — ur. tādi ir komūnisti — šis likums neattiecas.

Saturns

BOSTONAS DAUGAVAS VANADZES IEVĒLĒJUŠAS JAUNU VALDI

1. rindā jaunievēlētā valde. No kr. valdes loc. Altmane, Eglīte, Šķoba, pr-ce Veisberga, Ruža, Bērente, Hirša, Vanadziņa un Tīsiņa. Foto V. rāvītis.

Paplašināta valde Ņujorkas latviešu organizāciju padomei

PIEŅEMTS ATZINUMS, KA RĪKOJAMAS KULTŪRAS DIENAS AR KULTŪRAS DARBINIEKU SANĀKSMI, KULTŪRAS DARBA SKATI UN KONCERTU

Palielinot valdes sastāvu ar diviem vicepriekšsēžiem, jauno valdi ievēlēja šādā sastāvā: prdis Valdis Ignats, vicepriekšsēži: V. Alps, Alise Freija, A. Kalme, V. Tumanovskis un J. Skrundēns; sekretārs K. Balodis, sekretāra biedrs. G. Šmits; revīzijas komisijas locekļi: A. Kūlītis, Sofija Bērziņa.

KANDIDĀTŪRAS NOŅEMŠANAS SLIMĪBA ARĪ ŅUJORKĀ

Ņujorkas Latviešu organizāciju padome 14. janvārī sanāca uz sava darbības gada noslēguma un jaunās pārvaldes vēlēšanu sapulci. Sapulci atklāja līdzšinējais valdes priekšsēdis P. Irbe. Sapulces prezidijā ievēlēja K. Stankēvicu, G. Šmitu un J. Zalcmani.

Par padomes darbību pārskatu deva P. Irbe. Padome sarīkojusi 14. jūnija un 18. novembra piemiņas aktus, piedalījusies lojalitātes parādē Ņujorkā, atbalstījusi Kerstena akciju un arī latviešu sabiedrisko un kultūrālo darbību. Ar gandarījumu P. Irbe varēja konstatēt, ka padome savā darbības laikā paguvusi izveidot noteiktu stāvokli Ņujorkas latviešu organizāciju darbā un sabiedriskā dzīvē.

Kasieris prof. P. Starcs ziņoja, par padomes saimniecisko un finanču stāvokli, atzīmēdams, ka, kopā ar pārņemtiem naudas līdzekļiem no iepriekšējā darbības gada, padomes kasē pavisam ir 1782 dolari.

Prof. P. Starca ziņojumu papildināja P. Irbe, paziņodams, ka sakarā ar prezidija lēmumu padome izmaksājusi no 18. novembra svinību atlikuma 100 dolaru honorāru māksliniekiem, kuŗu darbi atskaņoti svinību koncertā, 100 dolaru Ņujorkas draudzes korim, kas arī piedalījās koncertā, un 100 dolaru O. Berlingam, kas veicis attiecīgās sarakstes. Atskaitot izdevumus saimnieciskām vajadzībām nākamam darbības gadam, padomes prezidijs paredzējis 1000 dolaru naŗa fondam un 100 dolaru Kerstena komitejas atbalstītājām organizācijām resp. ALAs vajadzībām.

A. Kalme iesniedza priekšlikumu 100 dolaru piešķirt redakcijas kollēģijai, kas gatavo dokumentu un liecību krājumu „Komūnistu noziegumi pret latviešu tautu un kultūru," veicot arī ievērojamu darbu dokumentu un liecinieku apzināšanai Kerstena komitejas atbalstīšanai; tāpat 100 dol. piešķirt Latviešu Informācijas centram kā pabalstu Latvian Bulletin nākamās burtnīcas izdošanai

Sadalot līdzekļus nākamam darbības gadam, izraisījās debates, kuŗās vienprātības un lietišķības vietā savu jau labi pazīstamo lomu sāka spēlēt partikulāro interešu kundziskās tieksmes un personisko nopelnu godkāre, un runātāji nevarēja, vai arī negribēja vairs viens otru saprast.

Nesaprašanos padziļināja arī neparastais mandātu komisijas ziņojums: nākamam darbības gadam paredzēto līdzekļu sadalījumu nododot nobalsošanai tikai tiem mandātiem, kuŗu organizācijas bijušas reģistrētas padomē jau pagājušā darbības gadā. Pārējiem mandātu tiesības piešķīra pēc tam, kad balsošana bija jau notikusi un balsu vairākums vecā prezidija projektētam līdzekļu sadalījumam nākamam darbības gadam bija nodrošināts.

Nosaucot kandidātus prezidija priekšsēža amatam, šo sešu jauno mandātu piedalīšanās balsošanā, apmulsināja daudzus un izraisīja automatisku kandidātūru noņemšanu, tā ka Valdis Ignats palika viens pats, un arī pieteica savas kandidātūras noņemšanu, bet beigās tomēr atguva tik daudz drosmes un pienākuma apziņas, ka to atstāja. Balsošanas rezultāti bija šādi: Valdi Ignatu ievēlēja ar 16 balsīm, 7 atturoties, balsošanā piedaloties 24 organizāciju mandātiem. V. Ignats balsošanas laikā atradās prombūtnē.

Ievērojot V. Tumanovska priekšlikumu par vicepriekšsēžu skaita palielināšanu grozot statūtus, padome vicepriekšsēžu skaitu noteica 5 personas. Pēc tam, kad atkal notika kandidātūru noņemšana, par vicepriekšsēžiem ievēlēja V. Alpu, Alisi Freiju, Al. Kalmi, V. Tumanovski, J. Skrundēnu. Tā kā kandidāts neradās arī kasiera amatam, šo amatu uzticēja izpildīt vicepriekšsēdim V. Alpam. Arī par sekretāru ievēlēja vienīgo kandidātu K. Balodi, par vietnieku G. Šmitu. Revīzijas komisijā ievēlēja A. Kūliti un Sofiju Bērziņu.

Vienprātīgu atzinību guva P. Irbes ierosinājumi kultūras dienu rīkošanai, paredzot kultūras darbinieku konferenci, kultūras darba izstādi un koncertu, ko bija jau apspriedusi vecā padomes valde, apsolot savu atbalstu arī jaunajai valdei šo ierosinājumu īstenošanai.

J. Skr.

Ņujorkas latviešu apv. organizāciju padome. No kr.: rev. kom. loc. A. Balodis, sekr. K. Balodis, rev kom. loc. A. Kūlītis, vicepr. A. Kalme, p-dis V. Ignats, vicepr. J. Skrundēns, vicepr. A. Treija, sekr. b. G. Šmits, vicepr. V. Alps, vicepr. V. Tumanovskis. J. Prinča foto.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

LINKOLNĀ

● Kad gadu mijā viens otram vēlējām laimīgu 1954. gadu, rīta stundā satiksmes nelaimes gadījumā smagi cieta Marija un Jānis Senkeviči. No dabūtiem galvas ievainojumiem Marija Senkeviča, nenākot pie samaņas, mira 1954. g. 1. janvārī ap plkst. 7 rītā Elizabetes slimnīcā.

Marija Senkeviča dzimusi 1907. gadā 28. janvārī Rīgā. Kopā ar vīru Linkolnā viņa ieradās 1951. gadā.

Mariju Senkeviču guldīja zemes klēpī 6. janvārī Wajukas kapos. No dabūtiem kermeņa satricinājumiem viņas vīrs nebija spējīgs piedalīties savas dzīves biedres izvadīšanā pēdējā dusā, jo atrodas slimnīcā. Viņa veselības stāvoklis uzlabojas.

Lai vieglas smiltis aizgājējai.

● DV Apvienības Linkolnā valde sasauc 31. janvārī, plkst. 12.30 YMCA's telpās Linkolnā ārkārtēju biedru pilnsapulci ar sekojošu darba kārtību:

1. Sapulces amatpersonu vēlēšanas.
2. DV sabiedriski - politiskās darbības vadlīnijas un noteikumi LAB Daugavas Vanagi darbībai.
3. 86. Gaujas gaidu vienības lieta un 4. dažādi jautājumi.

Nesanākot kvorumam, pilnsapulce notiks turpat plkst. 13.00 pie jebkuŗa ieradušos biedru skaita.

Valde.

KOLORADO SPRINGĀ

Kolorado Springā latviešu biedrības pilnsapulce ievēlējusi šim gadam valdi, kas konstruējusies šā: priekšnieks Nik. Rasiņš, priekšnieka vietnieks — Adolfs Eglītis, sekretārs — Edvīns Šneiders, kasieris Arturs Lorbergs, biedrzine — Olga Štrause; revīijas komisijā: A. Jaunarājs, P. Šmits, J. Janums.

Pēc nupat veiksmīgās Blaumaņa Trnies grēku izrādes Kolorado Springa latviešu teātris kultūras dienas atzīmēšanai sagatavo Blaumaņa viencēlienu Sestdienas vakars. Blaumaņa dzejoļus deklamēs svētdienas skolas audzēkņi. Par Blaumani referēs R. Zirnītis.

-dis.

— Es bīstos, ka manas vīrs mani pievil — viņš sācis man melot. Vakar viņš teica, ka iešot pie Pētera.

— Vai tu par to pārliecinājies?

— Jā, mēs ar Pēteri bijām visu vakaru kopā.

STRĀDNIEKU APDROŠINĀŠANA KANADĀ

DR. J. KAROLA REFERĀTS LSDA PRIEKŠLASĪJUMU VAKARĀ

Svētdien, 10. janvārī, Latviešu saimniecisko darbinieku apvienībai Sv. Andreja baznīcas telpās bija kārtējais priekšlasījums. Dr. Jānis Karols referēja par strādnieku apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem un arodslimībām, pieskaroties jautājumam kā no uzņēmēju, tā arī no strādnieku interešu viedokļa. Līdz 1915. gadam strādnieku apdrošināšana bija tikai privāto apdrošināšanas sabiedrību rokās un, lai nelaimes gadījumos saņemtu pabalstu, bija jāiet sarežģītais tiesas ceļš. Sākot ar 1915. gadu, strādnieku apdrošināšanai pret nelaimes gadījumiem sāka pievērsties arī pašvaldības, un tagad valsts budžeta kārtībā strādnieku apdrošināšanai piešķir zināmas summas. Tā sauktais Compensation Board strādnieku apdrošināšanas lietas kārto labi un ātri, atzīstot, ka ikvienam cietušam jāsniedz iespējamā palīdzība. Strādnieku apdrošināšana ir obligāta. Nereģistrētie uzņēmumi, kādu Kanadā nav mazums, bieži savus strādniekus neapdrošina. Tomēr tas nav gudri, jo nelaimes gadījumā cietušais strādnieks var celt pret uzņēmēju civilprasību, kuŗas apmēri sīko uzņēmēju var pilnīgi ruinēt, tāpēc ikvienam uzņēmējam ir labāk savus strādniekus apdrošināt. Apdrošināšanas iemaksas nav lielas, un tās atkarīgas arī no darba rakstura.

Pēc pastāvošiem Ontario apdrošināšanas noteikumiem strādnieks slimojot var saņemt pabalstu 75 proc. apmērā no savas caurmēra algas. Ja nelaimes gadījumam seko nāve, tad ģimene saņem 200 dolaru apbēdīšanai, bez tam slimnīcas u. c. izdevumus sedz uzņēmums. Atraitnei piešķir pabalstu 50 dolaru mēnesī, bet bērniem līdz 16g.vecumam katram maksā pabalstu 12 dolaru mēnesī. Bet ja tanī laikā māte mirst, tad pabalstu katram bērnam paaugstina līdz 20 dolariem. Uz 50 dolaru pabalstu tiesības arī mirušā radiniecei, ja tā dzīvojusi mirušā ģimenē un uzņemas gādību par bērniem, ja mirušais bijis atraitnis. Ja atraitne precas, tad viņa var saņemt vienreizēju pensijas tiesu par diviem gadiem. Pensijas augstākā izmaksa var būt tikai 100 dolaru mēnesī.

DAŽĀDI NOTEIKUMI

Par nelaimes gadījumu darba devējam jāziņo apdrošināšanas iestādei 3 dienu laikā. Darba devējam ir pienākums sniegt cietušam pirmo palīdzību un tāpēc darba vietā jābūt pirmās palīdzības sniegšanai vajadzīgie medikamenti. Lielākiem uzņēmumiem darba vietā jābūt arī dežūrējošai māsai. Uzņēmējam jārūpējas, lai cietušais tiktu aizvests pie ārsta vai uz slimnīcu. Smagos nelaimes gadījumos jāpieaicina ārsti. Cietušais strādnieks saņem visu iespējamo ārstu un slimnīcas palīdzību, ieskaitot viskomplicētākās operācijas, diatermiju, galvanizāciju u. t. t. Ārstēšanas laiks nav ierobežots, un vajadzības gadījumā cietušais saņem speciālu palīdzību, kā, piem. akluma gadījumā īpašu māsu u. t. t. Cietušais saņem arī mākslīgus locekļus un apdrošināšanas iestāde rūpējas par to uzturēšanu kārtībā. Tāpat, ja nelaimes gadījumā salauzts mākslīgais loceklis, par to maksā apdrošināšanas iestāde.

Ar 1947. gadu apdrošināšanas iestāde Compensations Board pie Maltonas ir iekārtojusi slimnīcu Ontario provincei ar 500 gultām un cenšas to modernizēt. Ir gādāts arī par visiem iespējamiem fiziskās terapijas līdzekļiem. Līdz ar rūpniecības attīstību pieaug arī negadījumu skaits. 1952. gadā Ontario provincē bija atzmēti 182.000 negadījumi, bet tagad to skaits ir lielāks. Compensation Board izraksta dienā līdz 2.000 čeku. Dažiem lielajiem trestiem ir arī savas slimnīcas,un tie ne katrreiz savus slimniekus sūta uz apdrošināšanas iestādes slimnīcu. Daudz komplicētāka ir laukstrādnieku apdrošināšanas problēma, kur likumdošana nerunā īsti skaidru valodu un bieži gadās, ka laukstrādnieks ir zaudētājs un nelaimes gadījumā nesaņem pienākošos atlīdzību.

Arodslimību saraksts ir ļoti liels. Jāievēro, ka, iestājoties darbā, ir svarīgi konstatēt veselības stāvokli, lai eventuālā saslimšanas gadījumā uzņēmums nevarētu atrunāties, ka strādnieks bijis slims pirms darba sākumā. Viena no pazīstamām arodslimībām ir silikoze, kas ceļas smalkiem, mikroskopiskiem kvarca graudiņiem izveidojot plaušu alviolās sacietējumus un rētuces. Šo slimību var iegūt ilgstoši strādājot raktuvēs un darbos, kur pie spridzināšanas gaisā lido kvarca graudiņi. Slimība ir neārstējama, un tai bieži piebiedrojas TBC. Tiem, kas iestājas darbā, kur jāceļ smagi priekšmeti, ir jānodrošina pierādījumi, ka neslimo ar kādu trūkuma kaiti, jo bieži par nepieciešamo operāciju uzņēmumi cenšas nemaksāt. Mājkalpotājas bieži dabū ceļu iekaisumus, rokas delnas iekaisumus, kas grūti ārstējami u. t. t. Sevišķi bīstama var būt saindēšanās ar gāzēm, un tā var beigties ar nāvi. Referents darīja uzmanīgus, ka īpaši mazajās auto garāžās, motoram strādājot, var saindēties. Sevišķi uzmanīgām jābūt namamātēm ar dažādiem drēbju un mēbeļu tīrīšanas līdzekļiem. kas bieži ir ļoti indīgi. Šo inžu ieelpotie tvaiki, iekļūstot asinīs, var izraisīt saindēšanos un nāvi. Šādus saindēšanās gadījumus Dr. J. Karols savā praksē piedzīvojis vairākas reizes, kad slimnīcā ievestas saindējušās personas un mirušas. Bīstami tas, ka katrā drogu veikalā šādi tīrīšanas līdzekļi pārdodami un tiem nav pat pievienoti brīdinoši uzraksti.

PRIVĀTĀ ĀRSTĒŠANA

Beidzot referents atzīmēja, ka privāti apdrošināties vislabāk var Zilajā Krustā un ārstu dibinātā Physician Service Incorporation, kas nav peļņas sabiedrības. Privātās apdrošināšanas sabiedrības ir peļņas uzņēmumi, un viņu daudzie jautājumi bieži uzdoti nolūkā, lai vēlāk varētu izvairīties no pabalstu izmaksas. Tāpēc, apdrošinoties privātās sabiedrībās, izpildot veidlapas, jāapsver, ko var nozīmēt daudzie jā un nē. Zilais Krusts sedz tikai slimnīcas izdevumus, bet neizmaksā naudas pabalstus un nemaksā arī par ārstiem. Kamēr ārstu dibinātā apdrošināšanas sabiedrībā maksā par ārstu kabinetā un mājās, sākot ar pirmo vizīti, un maksā arī par ārstiem slimnīcās un par operācijām, bet nesedz slimnīcas maksas, tā līdzīgi Zilajam Krustam apdrošina tikai grupās no darba vietām. Bet ja grupa mainoties darba vietai vai citādi, izjūk, tad apdrošināšana var turpināties arī individuāli. Apdrošināšanas maksas nav augstas. Vieniniekiem tās ir $1.85 mēnesī, bezbērnu ģimenei $4.25 mēnesī, bet ģimenei ar bērniem pie neierobežota bērnu skaita $6.25 mēnesī. Par dzemdībām maksā ārstam $60. Izjūkot grupai un paliekot individuāli apdrošinātam, iemaksa paaugstinās, vieniniekam par 25 centiem, bet ģimenei par 75 centiem mēnesī. Zilā Krusta apdrošināšana, kas garantē brīvu slimnīcu, ir divējāda veida, parastā un tā saukta „semi privat". Pirmajā gadījumā slimnieks tiek ievietots kopējā istabā, bet otrā — istabā, kur nav vairāk par 4 gultām. Ar aprīļa mēnesi. ilā Krusta apdrošināšana, augstināsies par 26 proc. Kombinējot abas augšminētās grupu apdrošināšanās, var panākt tiešām efektīvu apdrošināšanu kā ārstu, tā arī slimnīcas ziņā. Bet ja ģimenē ir tikai viens pelnītājs, tad ieteicams apdrošināties kādā no labākajām privātām apdrošināšanas sabiedrībām tikai pabalsta saņemšanai.

CEĻA VĀRDI

Jo ātrāk mēs atzīstam, ka mūsu liktenis nav rakstīts zvaigznēs, bet mūsu pašu sirdī, jo labāk priekš mums.

Kolerus

Laime pieder tiem, kas paši pietiek ar sevi.

Aristotels

Vara dara jaunu. Absolūta vara dara absolūtu jaunumu.

Aktons

Kādēļ ilgojies tāluma, redzi — labāis ir tik tuvu. Mācies tikai laimi satvert, jo tā ir vienmēr pie tevis.

Goethe

Zināšanas var pārņemt no citiem, atziņas ne.

Vilsmans

VAI JŪS ZINĀT, KA...

... trešā daļa no Kanadas uzņēmumos ieguldītā kapitāla pieder ārzemniekiem. ASV pilsoņu ieguldījums Kanadā sasniedz 8.000.000.000 dolaru, kamēr angļu kapitāli Kanadā ir tikai ap 1.770.000.000 dolaru. ASV rokās ir gandrīz visa elektrisko aparātu ražošana, dzelzceļi, 45 proc. no raktuvju kapitāla u. t. t. Tik lieli ārzemju kapitāla ieguldījumi nav nevienai valstij pasaulē.

GATAVOJIETIES DV ST. KATARĪNAS NOD. GADSKĀRTĒJAM KARNEVĀLAM 20. februārī

KĀ TAS IR VĀRDOS UN KĀ DARBOS

Ko stāsta franču karavīrs, kas atgriezies no Indoķīnas

Kad 1948. gadā, franču jauneklis Filips de Pirē (19. g. v.) brīvprātīgi pieteicās franču armijas izplētņu lēcējos, lai dotos uz Indoķīnas kara lauku, viņš par sevi savā dienas grāmatā rakstīja: „Es domāju, ka man līdzīgie karavīri pieder Francijas asiņu un kultūras izlasei," bet — pēc četriem gadiem, no Indoķīnas atgriezies, Filips de Pirē saka: „Es vairs neesmu lepns par to, ka tur piedalījos. Varbūt dažu lietu nespēju pareizi izprast, bet vairāk tomēr ir tādu, ko neizprotišu nekad."

Tagad Parīzē iznākusi bijušā „kara kalpa" dienas grāmata „Operation Gachis" (Netīrais pasākums) un satraukusi plašas lasītāju aprindas. Tā dod arī labu pamatu komūnistu propagandai, kaut gan tās autors nav bijis ar tiem nekādos sakaros. Daži izvilkumi no šīs dienas grāmatas mūs var interesēt tikai kā nožēlojami morālās divkosības fakti, kas ir jo īaunāki tāpēc, ka arī Francijas „justīcija" bija bagātīgi pārstāvēta Nirnbergas un citos „kara noziedznieku" tribunāles.

1950. g. 19. septembrī.

Nam - Lo ciemā nesastapām nekādas pretestības. Vienīgi tukšie ierakumi liecināja, ka te bijuši Vietminu partizāni. Ciemā palikuši tikai sirmgalvji, sievietes un bērni. Daudzi no tiem sabēguši skolā un budistu dievnamā, bet citi savās salmu būdās palīduši zem gultām vai salmu grīdsegām. Pēc dažiem mirkļiem katra būda jau līdzinās uzlauztam koferim: veci pergamenta iesējumi ar ķīniešu rakstiem, vīraka stieņīši, balti un zili ogļu podi, trauki un lupatas — viss savandīts un samīdīts. Ciema pagodā noslēpušās jaunākās sievietes, un kāds sirms vecis nelaiž mūs tur iekšā. Kaprālis Relami ar mašīnpistoli likvidē šķērsli. Katrs nu tur var izvēlēties savai vajadzībai. — Dažas sievietes rāda uz saviem vēderiem un jocīgi žēlabainā balsī it kā dzied: „Bēkon, bēkon!..." (**Bērns, bērns!**).

Džedrē, aiz rīsa lauciņa pamanījis salīkušu ēnu, nober veselu kārtu. Bēdzējs saļimst, un Džedrē iet to raudzīt. Ar zābaka purnu viņš sakumpušo ķermeni apvej augšpēdu: „Veca sieviņa. — „Kas šai bija par vajadzību mukt!"

Seržants Bolēns kādā salmu kaudzē uzgājis paslēpušos, gadus piecpadsmit vecu, bet spēcīgi noaugušu zēnu un patur to par savu mantu nesēju. Veco kuliju, kas smagi slimo ar aizdusu, Bolēns turpat uz vietas nosit ar šautenes laidni.

Sādžas tirgus laukumā sapulcējusies grupa karavīru un noskatās paša inscenēto izrādi. Tie ar draudiem piespiež kādam kulijam izvarot ciema netīrāko, nejaukāko un gados ļoti vecu sievieti. Drausmīgi, bet visi smejas un sajūsmā rēc...

Leitnanta Berdauksa vads rūpējas par nobeigumu: no salmu jumtiem izšaujas liesmu mēles un melni dūmu mutuļi, un Nam - Lo ciema šķībacainie dievu attēli līdz ar viņiem celto pagodu aizkūp Nirvānā.

1950. g. 30. septembrī.

Rītu mums paredzēta gaisa desanta akcija ienaidnieka aizmugurē. Vispirms mums izskaidro darbības apjomu un nolūku, tad kāds sirms pulkvedis nolasa šādu pamācību: Kā vecas civilizācijas valdītāja un antīkās kultūras tālākveidotāja, Francija grib pierādīt visiem to mantojumu, kura dēļ spīd Francijas slava. Tādēļ, cieniet ikvienu cilvēku. Žēlojiet vājos, kas bēg no jums aiz bailēm. Saudzējiet privātu īpašumu. Godiniet ikvienas reliģijas svētnīcas, jo senie filozofi ir sacījuši: uzvarētāji iet bojā, ja viņi apsmej uzvarēto dievus un apgāni templus... Kā būtu, pulkveža kungs, ja jūs šos skaistos vārdus nolasītu pie Nam - Lo ciema drupām, varbūt tie notikušo padarītu par nebijušu?

1951. g. 22. martā.

Izlūku gājienā ievainojām vienu Vietminas partizānu. Mēs ņēmām to līdz uz komandpunktu. Tur pirmo sastapām vienības ārstu Tubību. Tas izsacīja vēlēšanos gūstekņa saplosīto roku uz vietas operēt. Vispirms viņš nogrieza vienu pirkstu, kas karājās saplosītās ādas paliekās. Daži mūsējie ar labpatiku noraudzījās procedūrā. Ārsts, būdams labā omā, paspēra nokritušo locekli un smējās: „Nu, ja jūs esat dūšīgi un lielāties Vietminu bandītus zobiem apēst, tad nule ir izdevība to pierādīt!" Kaprālis Gareti noliecās, pacēl nogriezto pirkstu un spītīgi saka: „Vai jūs domājat, ka — ne?" Īsā brīdī starp diviem akmeņiem iekurta uguns un tur uzlikta tukša konservu kārba ar ūdeni un nogriezto pirkstu. Pēc piecpadsmit minūšu vārīšanās gaļa tapusi balta un kaulam atlupusi. Drusku sāls ar pipariem, un maltīte pazūd Gareti mutē. Ārsts Tubības bija tik pārsteigts, ka neattapās ne vārdu iebilst.

1951. gr 4. oktobrī.

Leitnants Arbasī ir miris. Vienprātīgs spriedums: žēl, bet nopelnīts tas bija... Partizānu snaiperi viņu ievainoja vēderā. Pulksten 11 rītā ievainoja, pl. 6 vakarā to tikai spējām nogādāt karalauka slimnīcā. Ārsts iešļircināja morfiju, lai mazinātu sāpes, un „Tikai drusku pacietieties, mēs tūliņ jūs operēsim!" Arbasī noraidoši papurināja galvu: „Mani vairs neatmaksājas graizīt. Ņemiet vispirms tos, kam izredzes palīdzēt..."

Kas bija šis vīrs? Viņa padotie to apbrīnoja un ienīda. Viņa kalsnajā sejā spīdēja nežēlība, ironija un bezdvēseligs cietums. Viņam alka tikai uguns, asiņu un slepkavību, un, militārā karjēra atļāva šīs kaislības apmierināt. Arbasī nekad neļietoja masku, lai darītu sevi labāku, vai ļaunāku. Viņa nežēlība visos gadījumos bija satriecoši īsta! Vēl š. g. martā, seržants Dillons izglāba viņa dzīvību, nošaudams kādu sievieti — brīdi, kad Arbasī to izvaroja. Sieviete, leitnantam nemanot, bija izvilkusi viņa pistoli, lai neģēli nogalinātu. Šis starpgadījums viņu nemaz nebija traucējis un savam uzticamajam seržantam viņš pateicās tikai labu brīdi vēlāk. Tikai sešas dienas pirms savas nāves viņš Van - Čau ciema pagodā pašrocīgi nodūra sešus ievainotos vietminiešu partizānus, kas tur bija paslēpušies. Savu koltu viņš nevajadzīgi nelietoja, lai netaisītu „lielu" troksni. Un tomēr viņš bija savā bataljonā apbrīnotākais virsnieks. Kareivji to vienlaicīgi nīda un mīlēja. Arbasī mēdza teikt: „Uu kaut arī mana rota visa aizbrauktu ellē, — es tomēr dabūšu goda leģiona lielkrustu!" Pēc nāves viņam to arī tiešām piešķīra.

Va. Pe.

Videvuds Kjava

KAĶIS UZ KLAVIERĒM

Mirusī dziesma klusē
sem ulnkaula plāksnēm,
pa kuŗām tu nāc tik viegli,
ka tās neliecas.
Es klausos
tavu gludo nagu
skrabēšanu aso,
es nevaru aizliet un ziņu —
drīz
tu uzlūkosi mani
ar zaļām acīm.

KANADAS NACIONĀLAIS BALETS ROYAL ALEXANDRA TEĀTRĪ

No 25. līdz 30. janvārim Royal Alexandra teātrī savas vienīgās šīs sez. izrādes Toronto sniegs Kanadas nacionālā baleta sabiedrība. Programmā uzņemti 11 baleti, no kuŗiem 3 jauniestudējumi, Dark of the Moon, Gala Permormance un Gulbju ezers (2. cēliens). Galvenās lomās dejo sabiedrības mākslinieciskā direktrise Cēlija Franka (agrāk Sadlera Velsa baleta trupas soliste Anglijā), un pirmie dejotāji — Irēne Apine, Juris Gotšalks, Luiss Smits un Davids Ādams.

Pēc izrādēm Toronto, Londonā, Brantfordā, Hamiltonā un St. Katarīnā, baleta sabiedrība apceļos sekojošas pilsētas ASV: Bufalo, Detroitu, Milvokiju, Minneapolisu, Portlandu un Sietlu.

Savu pirmo ASV apmeklējumu Kanadas nac. balets paveica pagājušā gada augustā, piedaloties pasaules slavenajā Jacob's Pillow deju festivālā — Masačusētā. Tur Kanadas dejotāji saņēma nepārprotamu ASV baleta kritiķu atzinību un kā nākotnes pareģojumu — daudzsološu perspektīvu internacionālajā baleta laukā.

Pagājušā gada rudenī KNB saņēma arī uzaicinājumu apmeklēt Austrāliju. Diemžēl, financiālo apstākļu dēļ vēl jaunajai baleta sabiedrībai šo izdevību nebija iespējams reālizēt.

Pēc izrādēm ASV KNB apceļos Rietumkanadas lielākos centrus un savu šīgada sezonu noslēgs marta vidū ar izrādi Vinipegā.

Dz. V.

VINDZORU PĀRIS ĪSTĀ APGAISMOJUMĀ

„KAD ES BIJU ĶĒNIŅŠ..."

Eduarda VIII atteikšanās no troņa 1936. g. decembrī sievietes dēļ pārsteidza pasauli. Anglu ministru kabinets, sargādams britu imperijas intereses, aizkavēja divkāršās šķirtenes ceļu uz Anglijas troni. Eduards pats bija savas traģēdijas veidotājs, izvēloties troņa vietā sievieti, viņš pats brīvprātīgi atteicās.

Vindzoras hercogs un hercogiene (autoritātes apšauba, vai viņu drīkst saukt par likumīgu hercogieni) neslēpj savu privāto dzīvi no ziņkārīgo reportieru un fotografu acīm. Izmantojot šo apstākli, Iles Brody, (ungārs pēc tautības, miris pag. gada novembrī, drīz pēc savas grāmatas iznākšanas), sakopojis visas pieejamās ziņas par Vindzoru pāra privāto dzīvi „Gone with the Windsors", kas ir viņu dzīves tiešs atspoguļojums.

Anglu tautai Vindzoras hercogs izmaksā ļoti dārgi. Katru gadu tas saņem ap 70.000 dolaru, viņš nemaksā anglu nodokli, jo nedzīvo Anglijā, un Sav. Valstu nodoklis viņam nav jāmaksā, jo ienākums nenāk no šīm valstīm. Vindzoras hercoga rīcībā esošās summas nav zināmas, bet spriežot pēc viņa dzīves veida, tām jāsniedzas miljonos.

Šai 15 gadu ilgā laulībā V. pāris ir dzīvojis izšķērdīgi, tērējot viegli iegūto naudu. Daudz laika viņi pavada ceļojot starp Nujorku un Parīzi. Hercogam patīk lidot; hercogienei — ceļot ar tvaikoni un, kā jau piekāpīgs vīrs, kas ir zem savas sievas papēža, viņš pakļaujas sievas gribai.

Nujorkā viņu dzīves vieta ir Waldorf — Astoria hotelis. Viņu izpriecu galvenie restorāni ir trīs: Le Pavillion, the Colony un El Marocco. Viņu pielūdzēju pulki uz brīdi aizmirsdami, ka dzīvo sociālo vienlīdzību zemē, uzņem viņus ar greznu galma etiķeti, kas tik ļoti glaimo Vallijai.

Hercogs notālēm izskatās jaunāks par saviem 59 gadiem. Bieži viņš ir melancholisks, runā ļoti maz, šad tad labprāt vāciski, smēķē tikai cigārus, kuŗu aizdedzināšanai lieto savus personiskos sērkociņus. Labprāt gatavo pats sev brokastis, mīl klejot pa veikaliem un pirkt visādus sīkumus, seviški virtuves piederumus, kuŗi nekad netiek lietoti.

Viņš domā arī par otras grāmatas sarakstīšanu. Pirmā The King's Story iznāca 1951. gadā. To var uzskatīt par Apologia pro vita sua (Savas dzīves uzslava). Tanī viņš mēro, skata un attaisno visu no sava viedokļa, kas daudzreiz nesaskan ar patiesiem faktiem. Tās rakstīšana bija patīkams un reizē arī sāpīgs prieks un deva labus ienākumus.

Hercogs labprāt dzīvotu laukos un, viņš arī iegādājās lauku mājas netālu no Parīzes.

Vallijai tīk citāda dzīve, viņai nav laika ne melancholijai, ne pārdomām. Wallis Warfield dzimusi Baltimorā. Tēvs viņai miris agri, un krusttēvs viņai palīdzējis materiāli. Pirms Vallija apprecējās ar Vindzoras hercogu, viņas māte „izpētīja" ka arī Vallija cēlusies no dižciltīgas ģimenes. Vallijas mātes meitas vārds it kā cēlies no Viljama Iekarotāja (1066. g.) drošsirdīgā bruņinieka Pagan de Warfield kārtas. Šis fantastiksais senču saraksts tika apgāzts.

Pirmais vīrs bija flotes virsnieks E. Vinfilds Spensers jun., otrs Ernests Aldrichs Simpsons. Vallija ir ļoti godkārīga sieviete, un godkāre viņu noveda tik tuvu Anglijas tronim.

Vallija ir neliela auguma slaida tumšmate. Viņi abi ietur stingru diētu, jo aptaukošanos ieskata par kaunu lietu. Viņas izskats, veikla un asprātīga valoda, patīkams humors, kā arī viņas spējas patikt katram vīrietim, ko viņa sastop, viņu dara par pievilcīgu un interesantu sievieti, kuŗai pat Anglijas ķēniņš nespēja pretoties. Priekš pāris gadiem klīda baumas par šķiršanos, bet viņa labi apdomāsies pirms spers šādu soli.

Arī Vallija ir sarakstījusi vai, pareizāk sastādījusi recepšu grāmatu. Pašlaik rakstot savus memuārus, kuŗus varēšot laist klajā 25 gadi pēc viņas nāves.

Jau gadiem ilgi viņa ir viena no labāk ģērbtām sievietēm pasaulē. Parasti viņa iepērkas vairumā: simt kleitu (sākot mazākais ar 100 dol.), cepures parasti mazas, 34, 45 uzreiz. Tāpat kurpes un rokas somiņas. Kleitas viņa nevalkā vairāk kā vienreiz, vēlāk tās tiek izpārdotas viņas paziņām. Kažoki un kažokādu apmetņi, jakas, kostīmi ir bagātīgā krājumā. Viņas personiskā īpašumā ir arī divi Kadilaki. Viņas iemīļotā krāsa ir speciāla zila krāsa, kas turpmāk dāmu modē sauksies Wallis Blue. Viņas veļa ir roku darināta un nāk no Parīzes.

Rotas lietas tiek pirktas vairāk Parīzē, jo tur ar dolaru var vairāk nopirkt un kvalitāte ir labāka. Nujorkā viņa mēdza „aiznemties" no veikaliem, un veikalnieki to labprāt pieļāva, jo viņas vārds ir laba reklāma.

Nepārspēta māksla labi ģērbties slēpjas viņas prasmē ģērbties saskaņīgi, un sīkumiem viņa piešķir lielu nozīmi. Rotas lietu pieņem tiek, lai pieskaņoti katram tērpam, katrai nedēļas dienai, un speciāliem gadījumiem tās nāk no hercoga krājumiem.

Dzīvē viņa izskatās daudz labāk nekā fotografijās. Viņas vienīgais defekts ir viņas rokas, kuŗas viņa cenšas noslēpt cimdos.

Vallija ar savu dzīvi ir apmierināta, bet ne tā hercogs. Viņš brīvprātīgi atstāja vietu, kuŗai viņš pieder — Anglijas karalisko namu. Kara laikā pieci gadi viņš bija Bahamas gubernātors. Viņš labprāt pieņemtu līdzīgu posteni, bet britu ministru kabinets viņam tādu nepiešķīr.

Tuvojas diena, kad Vindzoras hercogs skaidri apzināsies savu kļūdu, izvēlēdamies troņa vietā sievieti. „Neuzvarama sieviete," kā hercogs viņu bieži dēvē, ir arī neatvairāma sieviete. Viņam netrūka izvēles Eiropas princešu vidū. Jo vecāks viņš kļūst, jo vairāk viņš kavējās atmiņās: „kad es biju ķēniņš..."

Grāmatā ir daudz citējumu no franču, amerikāņu un angļu laikrakstiem, Vindzoras pāra vārdu tiešs atkārtojums, viņiem tuvu stāvošu personu spriedumi piešķir šai grāmatai vēsturisku nozīmi.

Rakstīta ļoti saistīgā valodā, tā ir interesanta lasāmviela. Autors priekš gadiem 17 ieradies ASV no Ungārijas un pievērsies rakstniecībai. Sarakstījis vairākas grāmatas, rakstījis arī periodiskiem izdevumiem. Viņa populārais darbs ir Gone with the Windsors.

Šī grāmata pa daļai ir dokuments par 20 g. s. romantiskāko un traģiskāko ķēniņa mīlestību. Vallija nekā nav zaudējusi, viņa ir ieguvēja, bet zaudētājs ir viņš — Vindzoras hercogs. **A. Bula**

ARKANIE SMIEKLI

Ārzemju diplomāti Maskavā satiekoties pārrunā savā starpā, ka Maskavā esot trīs labas lietas: vodka, kaviārs un izbraukšanas vīza Padomju Savienības atstāšanai.

Aiz DZELZS aizkara

JĀPĀRIET UZ KOLCHOZU CIEMATIEM

Šis temats atkārtots šī gada sākumā padomju propagandā. Dobelē notikušas apspriedes par ēku pārcelšanu no viensētām uz kolchozu ciematiem. Kā radiofonā ziņoja, šajā apspriedē piedalījušies „vadītāji darbinieki". Ne tā redzams, kas ir tie, kas nosaka „tautas gribu" par pāriešanu uz kolchozu ciematiem. / Minētajā apspriedē runājis kolchoza „Nākotne", priekšsēdis Tomsons, stāstot par savu pieredzi minētajā jautājumā. Tas nozīmē, ka šī kolchoza kolchoznieki jau pārcelti ciematā. Tajā pašā laikā radiofons lielīgi paziņoja, ka Ventspils rajonā jau 100 kolchozniecku ģimenes izteikušas „vēlēšanos" pāriet uz ciematiem.

GULBENES RAJONĀ

kolchozā „Kopdarbība" par slaucēju strādā Marta Samule. Viņa apkopj astoņas govis, kas novietotas kādā agrākajā zirgu kūtī. Viņa uztraucoties par to, ka kūtī staigā kaķi un suņi, kas izplatot lipīgas lopu slimības. Minētā Samule pag. vasarā savām govīm pati sagatavojusi 6 tonnas siena.

ĒDOLES

Mežsaimniecībā janvārī mežstrādnieki strādāja dienu un nakti. Kokmateriālus sagatavo naktī, strādājot prožektoru apgaismojumā. Tā pavēstīja Rīgas radiofons rīta ziņās 7. janvārī.

DAUGAVPILĪ

paši depo strādnieki pagatavojuši divus tramvaja vagonus, kuŗos var pārvadāt divtik daudz pasažieru kā agrākajos vagonos.

Domājams, ka Daugavpilī pavairojies krievu iedzīvotāju skaits. Radiofonā stāstīja, ka no Daugavpils sūtot telegrammas un vēstules uz Maskavu un Ļeņingradu. Tās tiekot sūtītas „draugiem un radiniekiem". Deportētajiem telegrammas jau nevar sūtīt, tātad šī ziņa attiecināma vienīgi uz krieviem, kas pēc kara ieradušies Daugavpilī.

KRIEVI ATKAL GROZĪS LIETUVAS ROBEŽAS

Kad krievi sabiedrībā ar Hitleru bija izmēģinājuši Poliju un ierīkojuši bazes Baltijas valstīs, tie augstsirdīgi Lietuvai atdeva Viļņu un daļu Viļņas apgabala, kuŗa dēļ Lietuvai bija strīds ar Poliju. Lietuviešu prieku par galvaspilsētas atgūšanu toreiz aptumšoja drūmo notikumu priekšnojauta. Pēc Vācijas sakaušanas krievi atdeva Lietuvai Klaipēdas apgabalu, kuŗu Hitlers tai atņēma 1939. gadā.

Bonnas laikraksts „General - Anzeiger' tagad ziņo, ka esot atkal gaidāma Lietuvas robežu paplašināšana. Maskavā esot projekts pievienot Lietuvas PSR daļu no Austrumprūsijas. Austrumprūsijas dienviddaļu pēc kara pievienoja Polijai, bet ziemeļdaļu pievienoja Krievijas PSRS kā Kaļiņingradas apgabalu. Apstrumprūsijas iedzīvotājus krievi deportēja un tukšo zemi kolonizēja ar krievu iedzīvotājiem. Pēc Maskavas plāna Lietuvai paredzēts pievienot Tilzīti, Gumbineni, Insterburgu, Ragniti, Pilkaleni un Stalupeneni. Pārējā Kaļiņingradas apgabala daļa ar Karalaučiem (Kaļiņingradu) paliktu arī turpmāk Krievijas sastāvdaļa. Šo plānu esot atbalstījis Berija, kas gribēja uzsākt jaunu politiku attiecībā pret mazākuma tautībām. Nav zināms, vai līdz ar Berijas krišanu nav atmests arī minētais plāns.

Ja krievi reālizētu savu plānu, tad Lietuvas tautai būtu uzvelta jauna nasta, jo Lietuvai nav nekādas vajadzības ietilpināt savās robežās krievu apdzīvotu apgabalu, kuŗu kādreiz varētu prasīt atpakaļ Vācija. Nav jādomā, ka krievi to darītu aiz mīlestības pret Lietuvu, jo krievu politika allaž ir tāda, kas iziet uz sev pakļautu tautu sarīdīšanu.

(17. turpinājums).

Pēc dažām dienām dobji atskanēja baznīcas zvans. Un visi ļaudis pagastā zināja, ka jaunais Grauds izcietis savu smago slimību.

12.

Asi rudens vēji pūta pār Liepsalu laukiem un mežiem un gājuputni lidinājās augstu gaisos. Pēc visām pazīmēm dabā vecie ļaudis pareģīja agru ziemu, tāpēc visi ļaudis, baidīdamies, ka saknes un kartupeļi nepaliek zem sniega, caurām naktīm līkņājās pa laukiem.

Arī Liepsalu ļaudis steidza, ko varēja. Lielā laukā aiz kūtīm krājās viena runkuļu kaudze pēc otras, jo tie tagad bija sevišķi labi padevušies.

Kas te būs par barību piena govīm," nevarēja vien noprieceāties Liepsalu māte. Elza nestāvēja dīkā ne mirkli un nosalusi, stīviem pirkstiem dienu no dienas apgraizīja lielos runkuļus, kuŗi bija tik prāvi, ka pat grūti tos bija rokās saturēt. Kad brīžiem saule izslīdēja no tumšiem mākoņiem, tad pirksti veiklāk cilājās un raisījās gaišākas domas.

Māte gan izdomāja šādu tādu iemeslu, lai Elza ienāktu iekšā un apsildītos, bet viņa jau nojauta mātes sirsnīgo, vēlīgo viltību un atteicās, gribēdama turēt līdz stiprām meitām.

Te pie viņas klusu gaitu bija piečāpojusi Grāpene un viņas skaļais „dievpalīgs" iztrūcināja Elzu.

„Vai nu tādai turīgai un skolotai jaunkundzītei tik aukstā un vējainā laikā tā vajadzēja rauties pa lauku? Vai Liepsalu mātei cilvēku trūkums? Nelutina gan viņa savus bērnus, zinādama, ka darbs ir tikums," tā runāja pazīstamā mēlnese.

„Šogad darba pietiek visiem, Dieva svētība bijusi pār laukiem, kā pati redzat," atrunāja Elza.

„Redzu, redzu... Skatos un brīnos. Tas lielais runkuļu lauks, te jau prieka gana! Netrūks piena nevienam. Man jau ar vērpjamais pie jūsu mātes sarunāts, viņa jau vis nekā neliedz aizdaram, zelta dvēsele," teica Grāpene un atsēdās uz augstas lapu čupas un pamazām sāka ritināt no savas melu pasakas vāceles.

Elza jau juta, nu labi nebūs, un no sirds vēlējās, kaut nu māte būtu izdomājusi kādu ieganstu un saukusi viņu mājā.

Vispēdīgi Grāpnes ļaunā valoda ķēra Grauda nāvi un viņa lepnās bēres, ko tam sarīkojusi sieva.

„Tās tik bija bēres! Nāca lūgti un nelūgti viesi, netrūka ne ēdamā, ne dzeramā! Diezin, kas pašai prātā, rīkodama tik plašas bēres, esot jau lielā skopeniece, varbūt, no laimes, ka tikusi no vīra ļaļā."

„Kāpēc tad no laimes?" īgni ievaicājās Elza, „vai tad viņi slikti sadzīvoja?"

„Vai tad jūs nekā nezināt, jaunkundzīt! Ak tu žē, ak tu žē! Kā vīrs sasirdzis un sācis nikuļot, tā viņas acis un domas metušās uz jauno puisi... kā taču viņu sauc... pag', pag' iedomāšos, veca galva, nekā vairs netur prātā. Kārlis... Kā tad, Kārlis... Stiegriņu Kārlis, nevar nekā slikta teikt, puika uz goda, izskatīgs un saprātīgs cilvēks! Un nu jau tā lieta izdarīta, runā, ka pēc bērēm nepaiešot nemaz ilgs laiks, ka būšot kāzas... Taisnību sakot, kā izrādās, prieka arī viņai maz ir bijis no tā Grauda."

„Kā tā?" ieteicās Elza, „viņš taču bija kārtīgs un sevišķi strādīgs cilvēks, mēs jau viņu labi pazīnām, viņš bieži viesojās mūsmājā, kad tēvs vēl turēja krogu, tikai mazliet iedzēra."

„Kā ne, kā ne, viņš jau bieži gāja pie jums, bija trakoti iecerējis jūsu māsu Ievu, tagadējo skrīvera madāmu, gribēja vēl galu ņemt, kad šī atteica."

„Kas tad tā par lielo mīlestību? Viņš jau tūliņ apprecējās," iemeta starpā Elza.

„To viņš darīja tikai no sirdsēstiem, jaunkundzīt, tikai no briesmīgiem sirdsēstiem, es tās lietas labi pārzinu, viņa mātei Ilzei toreiz linus vērpu... šis tad staigāja apkārt kā durns, kā galvu pazaudējis, ne dzīvs, ne miris, turēja varen ļaunu prātu uz jums visiem, bet it sevišķi uz Ievu."

„Vai tad mīlestību ar varu var pieburt?" dusmojās Elza.

„Nu kā tad! Kā muļķis! Un tāds viņš ir bijis visu mūžu un ļaunus darbus darījis visu laiku, līdz nu Dievs viņu pieņēmis."

„Ļaunus darbus? Nekas nebija par viņu slikts dzirdēts," brīnījās Elza.

„Vai tad māsa jums nekā nav stāstījusi?" dzedri ievaicājās Grāpene. Ta nu brīnums! Kā tad šī tā?"

„Nē, es nekā nezinu."

„Nu tad savādi! Slēpj no pašu cilvēka! Tādas briesmu negantības, gandrīz, vai galva reibst iedomājoties, kādi cilvēki var būt pasaulē, — kā šis pas Grauds! Tomēr Dievs apžēlojies un devis viņam prātu, ka tas savus grēkus izsūdzējis un nožēlojis. Citādi jau vis nebūtu tos aicinājis pirms savas nāves."

„Kuŗus tad viņš aicināja?" ziņkārē iedegās Elza.

„Nu jūsu māsas vīru, skolotāju un pērminderi. Un tad nu izstāstījis visus savus bezdievīgos darbus. Vai jūs varat iedomāties? Viņš visu to Udŗa slepkavības lietu pats izdomājis, lai atriebtu jūsu māsai par atraidīto mīlestību. Šitāds cilvēks! Viņš vienīgais izlaidis šīs nekrietnās baumas pa visu pagastu. Šitā apvainot nevainīgus cilvēkus! Vai tas pasaulē vēl dzirdēts?"

„Viens jau nekad nevar baumas palaist, ja tam nav līdzdalībnieku un klausītāju," sašutusi izdvesa Elza, jo Grāpenes stāsts bija viņu satraucis līdz sirds dziļumiem.

„Nu, protams, ne viens vien, to vakaru krogā bijis daudz ļaužu, viņš sēdējis kopā ar Silenieku Arvīdu, un tad laikam abi šo nejauko lietu izgudrojuši. Ruņā, ka jaunais Silenieks esot tīkojis ieņemt skrīvera vietu, to nu es tik smalki nezinu, nezinu arī, cik viņš vainīgs tai lietā, es jau tur klāt nebiju... labāk tālāk no tādas bezdievības, kā pati neiekulstos grēkā, bet labs cilvēks tad tas jaunais Silenieks nevar būt, ja pinas ar tik nekrietnu cilvēku kā Graudu. Grūst nevainīgus cilvēkus tādā neslavā! Kur tas vēl dzirdēts? Abi skoloti cilvēki, bet, lūk', kādus nekrietnus darbus tie strādā! Ko tur lai vecam Graudam sirds saka? Māju lai dēlam norakstīja, kad tik tagad pašam nav jāiet uz nabagmāju, jaunā Graudene jau viena ellīga sieva, otram lieku kumosu nenovēlēs," un tā Grāpene bez apstājas ņēmās, un Elzai bija tā, it kā viņai no visa dzirdētā sirds apstātos pukstēt, un viņa it kā vairs nekā ne juta, ne dzirdēja.

Kā mēchanizēta viņa piecēlās un gausiem soļiem vilkās uz māju. Grāpene neizpratnē brīdi noraudzījās tai pakaļ, tad piegāja pie vecās Lības, lai ar to patriektos par visām šīm jaunām ziņām.

Viņas kā jaunas meitas bija abas kalpojušas vairākus gadus no vietas vienās mājās un sadraudzējušās, bet tagad Lība nekā daudz neturēja no Grāpenes un tikai aiz līdzjūtības uzklausīja viņas blēņu valodu.

Izgājusi savā istabā, Elza iekrita gultā un ļāva vaļu asarām, bet no tām viņai nekļuva vieglāk. Viņai likās, ka visa viņas dzīve iznīcināta, nekas no tās vairs nav palicis pāri.

„Ak, kaut ātrāk pienāktu tas mirklis, ka viņa varētu aiziet nebūtībā. Viņa neredzēja sev nekāda glābiņa, vienīgi tikai nāve varētu viņu atpestīt no šīm pārdabiskajām mokām, no šī iznīcinošā kauna.

Mātē sabijās, ieraudzījusi meitu tādā izmisuma stāvoklī. Viņa apmīļoja Elzu, glaudīja viņas zeltainos matus, bet netika ne pie kādas skaidrības, jo Elza nedabūja ne vārda pār savām lūpām, tik satriekta viņa bija savā lielajā nelaimē.

Un kad uz mātes lūgumu, viņa izdzēra glāzi uzvārīta piena, likās, it kā viņa drusku atdzīvojās, lūpas jau kļuva sārtākas un viņa saraustītos vārdos, visa vēl vienmēr sāpju varā, izstāstīja mātei, ko bija dzirdējusi no Grāpenes.

Liepsalu māte juta meitai līdz, bet centās neizrādīt nekādu apjukumu, jo vai viņa pirmoreiz mūžā spiesta atrast izeju no grūtiem dzīves sarežģījumiem. Arī tagad drīz vien viņai radās padoms. Un viņa iesāka mierīgu, izlīdzinošu sarunu ar Elzu.

„Es jau to biju dzirdējusi..." sāka Liepsalu māte.

„Un tu man nekā nestāstīji!" sašutumā iesaucās Elza, „tu jāvi svešiem ļaudīm man to pateikt. Māt, tu tiešām neesi bijusi laba pret mani."

„Varbūt tiešam tas nebija pareizi no manis, bet es cerēju, ka varbūt tev tas ies secen, es negribēju tevi apbēdināt, es zināju, kā tas tevi sāpinās. Bez tam Ieviņa lūdza tev nekā nestāstīt, lai nerastos šķēršļi tavai laimei."

„Ak Dievs!" izsaucās Elza tik nicinoši, ka māte manāmi sarāvās. „Un jūs domājat, ka es dibināšu savu laimi uz meliem, noslēpumiem? Nē, es neiešu pie Arvīda, pie tāda cilvēka, kas maniem mīļiem ir sagādājis tik daudz sāpju, tik daudz vilšanās. Nē, cik karsti es arī viņu mīlētu, es nespēju viņu vairs cienīt. Mans skaistais sapnis izgaist uz visiem laikiem."

„Nepārsteidzies, meit, varbūt viņš nemaz nav tik vainīgs, kā tu iedomājies. Nosodīt cilvēku ir vieglāk kā piedot. Varbūt viņš ietīts tādos pašos melu un baumu valgos, kādos atradās Kārlis. Vai Ieviņa tiem padevās? Vai viņa nestāvēja viņam stipra un nesatricināma blakus? Dzīvi nevar tik viegli ņemt, kā tu domā. Arī vainīgam ir sava neatņemama daļa dzīvē, tāpēc nepārsteidzies, esi stipra, skaties drošī acīs kā laimei, tā nelaimei. Tev nav tiesības tik viegli un tik ātri sabrukt zem smagās sāpju nastas. Tev taču kas jādara."

Elza klausījās mātē un izbrīnā vaicāja:

„Bet kas?"

„Aizbrauc pie viņa un visu noskaidro, izrunājies, nevar tik viegli notiesāt cilvēku, varbūt tomēr tu vari viņam piedot," skaidroja māte.

„Bet tas tik tālu, otrā pasaules malā, kā es viena, lai uzņemos tādu ceļojumu?" bažījās Elza.

„Ta nu brīnums Tā vien liekas, ka tu nemaz neesi skolā gājusi, dzīvojusi četrus gadus Rīgā un nu baidās aizbraukt uz Ventspili! Kas tad nu būs? Tīri vai jāsarkst par tādu meitu."

Šī piezīme izvilināja vieglu smaidu uz Elzas norūpējušās sejas, un viņa droši pateica:

„Nebaidos ar, un rīt pat aizbraukšu."

„Nu tāda tu man patīci," smējās māte.

„Bet to tu arī zini, ka ievainotam putnam nav tik viegli spārnus pacelt.

„Zinu, jau zinu, bet katra kļūme ir jāpārvar... Es sataisīšu ciema kukuli un tu to aizvedīsi Grietiņai; man jau tīri neveikli, viņa dzīvo pie Elgas vecākiem, un viņi liedzas ņemt naudu, atrunādamies, ka Elga visu vasaru nodzīvojusi pie mums. Tad tik' nu saliec savas mantiņas, es pacentīšos šo to labu ielikt Elgas mātei, jo agri jāizbrauc, vilciens noiet pulksten septiņos no rīta."

„Es jau tāpat negulēšu," sāpīgi nopūtās Elza.

(Turpinājums sekos).

Atcerēsimies vecos ļaudis, invalidus un ślimos.

Ziedojumus var iemaksāt 123 Huron St., Toronto Latvija Amerikā redakcijā pie P. Ratnieka katrā laikā, arī pa pastu DV Toronto nodaļa

REALTOR

J. J. ELLIS

383 RONCESVALLES AVE, TORONTO

Šī nekustamo īpašumu biroji jums dod iespēju iegādāties īpašumu jebkurā pilsētas daļā ar katram piemērotu iemaksu. Mūsu latviešu aģenti:

LA 8000 — V. LIEPIŅŠ, Tel. mājās LL 6170; E. HENIŠS, Tel. mājās JU 1046; E. ŠTEINHARDS, Tel. mājās LA 4028 — OL 6321

Sniedz jums nesaistīgu informāciju un sagādā aizdevumus līdz $3.000 par 3% gadā visīsākā laikā. Pārliecinieties paši

LATVIEŠU KATOĻU KULTŪRAS CENTRA KANADAS TORONTO VIENĪBA

sestdien, š. g. 30. janvārī, 404 Bathurst ielā (iepretim Western slimnīcai) rīko plašu

SAVIESĪGU VAKARU

uz kuru laipni aicināti visi latvieši

ATSPIRDZINĀJUMI ● GALDIŅI ● LABA MŪZIKA

Sākums plkst. 7.30. Ieejas maksa kungiem $1.00, dāmām $0.75

LKKCK Toronto vienība

IGAUŅU APVIENĪBA TORONTO

rīko šī gada 30. janvārī (sestdien), plkst. 7.30

DEJU VAKARU

AR BALETU UN SOLO DZIESMĀM

Masarika Memorial zālē, 212 Cowan Ave (Queen St. W starp Lansdowne un Dufferin)

Programmā: Mrs. JUTA KOLL, balets; Mr. J. KRUNSEL ten. DEJA — Mr. ALEX DEJU KAPELLA

ALUS BĀRS — IEEJA $1.25

(136) Visi laipni ielūgti

IMANTA

APGĀDS IMANTA

paziņo, ka iznācis un sākts izsūtīt subskribentiem

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMU

IV SĒJUMS

ar prof. Luža Bērziņa un prof. K. Strauberga rakstiem, puišu dziesmām, dziesmām par apciemošanu naktī un meitās iešanu, apdziedāšanās dziesmām, dziesmām par lielību un brammanību un precību dziesmām.

Ar šo sējumu nobeidzam šī lielā izdevuma pirmo posmu. Patlaban iespiežam V sējumu. Saliekam VI sēj., sagatavojam VII unVIII sējumus.

Paziņojam, ka visus šos un turpmāk samaksātos sējumus par līdzšinējo cenu saņems visi tie subskribenti, kas par par tiem iemaksās apgādam līdz š. g. 20. februārim

Subskribentiem atsevišķs LTDz sējums maksā (ieskaitot piesūtīšanas izdevumus): brošēts $4.00; iesiets audeklā $5.00; iesiets ādā $7.00. Pērkot brīvā tirgū: brošēts $5.00, iesiets audeklā $6.00, pusādā $7.50

Lūdzam arī piesūtīt apgādam līdz g. 20. februārim prēmiju zīmes un Latviešu tautas dziesmu subskribcijas speciālos pieteikumus

Apgāda korespondences un naudas pārvedumu adrese:

IMANTA

c/o IMANTS REITMANIS

POSTBOX 292, KOBENHAVN V.

DANMARK

NAMSAIMNIEKI!

Nodrošiniet sevi ar oglēm, piepildot apcirkņus par PAZEMINĀTĀM CENĀM un uz jums izdevīgiem

EARLSCOURT FUELS

firmas maksāšanas noteikumiem.

Ar mazu iemaksu — maksāšanas termiņi sadalīti 9 mēnešos. Krājumā visu šķirņu ogles, ieskaitot slaveno Reading Antracite

UZSTĀDĀM EĻĻAS APKURES IERICES UZ NOMAKSU un NOSLĒDZAM EĻĻAS PIEGĀDES LĪGUMUS NĀK. SEZONAI

Pasūtījumus pieņem un tuvāku informāciju latviešu valodā sniedz pārstāvis

K. JANDAVS

no pl. 7 rītā līdz 2 dienā, tel. LY 4532

Vakarā no plkst. 6 — 10, tel. MU 2554

SPORTS

YMCA'S GALDA TENISISTU SEKMES

Toronto Latviešu YMCA's galda tenisistu lielākā daļa ir gados jaunāki spēlētāji. Vēl pagājušā gadā, ja neskaita vienu otru labu sniegumu, panākumi Kanadas meistarības izcīņā bija stipri vāji. Bet darbs dara meistaru, un šogad YMCA's galda tenisisti meistarībā cīnās ar ļoti labām sekmēm. Latviešu YMCA Kanadas meistarībā startē ar trijām komandām, virslīgas pirmajā grupā A. Eglīte, J. Kuga un V. Apsītis turas augšgalā ar iespējām ierindoties otrā vai trešajā vietā. Virslīgas otrā grupā spēlē J. Cīrulis, B. Ingolevičs un A. Robežnieks, un līdzīgi pirmajai komandai ir ar izredzēm paturēt otro vai labākā gadījumā pirmo vietu. Senjoros spēlē Z. Zāmuēls, O. Puķītis un I. Lapiņš un atrodas pirmā vietā.

Ontario galda tenisa apvienība no 14. janvāra līdz 27. janvārim lielajā Simpsona preču namā rīkoja galda tenisa demonstrāciju spēles. Piedalīties bija aicināti spēlētāji ar labu techniku, kas prot labi demonstrēt aizsardzības un uzbrukuma spēli un kuru spēles veids ir patīkams skatītājiem. No lietuviešiem demonstrējuma spēlēs piedalījās Pranas Gvildis, bet no latviešiem bija aicināts vienīgi mūsu spējīgais jaunās paaudzes spēlētājs Juris Cīrulis. Demonstrējuma spēles atklāja mūsu J. Cīrulis ar P. Gvildi un viņu 5 setu ciņu pārraidīja televīzijā. Uzvarēja J. Cīrulis, bet tā kā abi spēlētāji bija vienojušies par skaistas spēles demonstrēšanu, kur P. Gvildis galvenokārt gremdēja, bet J. Cīrulis atvairīja uzbrukumu, tad šis rezultāts, protams, nerakstūro pilnīgi ārkārtu pretinieku īsto spēku samēru, un varēja varbūt arī būt citāds rezultāts.

KANADAS HOKEJS UN MĒS

Pats populārākais sporta veids Kanadā ir hokejs. Gandrīz katrs Kanadas zēns jau no mazām dienām pieradis pie slidām un hokeja koka. Nedaudz pieaudzis, zēns redzams spēlējam hokeju kādā no skolas līgām. Un tas ir tikai sākums . . .

Tāpēc nebūtu ko brīnīties, ka kanadieši hokejā ir paši spēcīgākie pasaulē. Eiropiešiem vienīgi nepieņemams ir kanadiešu paasais spēles veids, bet bijušie DP, kas vairākus gadus ir nodzīvojuši Kanadā un vērojuši to, vairs šo spēles veidu tik kritiski neuzņem.

Latvijā hokejs nebija seviški populārs, jo iespēja bija tikai ziemā. Tomēr mūsu spēcīgās vienības US un ASK, nerunājot nemaz par Latvijas izlasi, hokejā bija sasniegušas jau Eiropas līmeni, ko pierādīja pēdējās meistarsacīkstes, kurās Latvijas izlasei gan nācās zaudēt un tā neiekļūt finālgrupā, bet pie mazliet vairāk veiksmes stāvoklis būtu bijis pretējs.

Trimdā no mūsu „vecajiem" hokejistiem aktīvi ir Ansons, Koneckis un Veide.

Veide, kas tagad ieguvis Vācijas pavalstniecību, ir iedalīts Vācijas valstsvienībā un piedalījies Vācijas - Somijas valstu sacīkstē, kas beidzās 5:1 vācu labā. Arī spēlē pret Šveici Veide darbojās Vācijas izlasē un guva vienus vārtus. Spēle beidzās 8:7 Šveices labā.

Pats populārākais latviešu hokejists Vācijā ir Koneckis, kas vairākkārt bija noraidījis Vācijas pavalstniecības piedāvājumus, bet tagad izšķiries to pieņemt. Līdz ar to Koneckis ir dross kandidāts Vācijas valsts vienībai. Kā Veide, tā Koneckis žurnālistiem paskaidrojuši, ka pavalstniecības pieņemšana nav viņus ne par matu pārgrozījusi un tie ir un paliek latvieši, kas atgriezsies dzimtenē pirmajā iespējas brīdī.

Vārtu sargs Ansons, kura spēles mākai daudz atziņu vārdu ir veltījusi vācu prese, palicis nelokāms un atteicies pieņemt Vācijas pavalstniecību, bet reizē ar to zaudējis kandidēšanas iespēju uz Vācijas valstsvienības vārtsarga posteni.

Kanadā latviešu hokejisti ir redzami tikai skatītāju solos, jo vecie valstsvienības spēlētāji Vedējs, Jurgens ir pārtraukuši aktīvās sporta gaitas, bet vidējās paaudzes spēlētāji hokeju šeit nespēlē.

Un tā paliek tikai pati jaunākā paaudze, kas, ejot kanadiešu skolās, līdzigi Kanadas zēniem iemīlējuši šo skaisto sporta veidu. Un jau tagad varam droši teikt, ka te aug un veidojas mūsu jaunā hokejistu izlase.

Cerēsim, ka mūsu sporta vadībai izdosies radīt latviešu jaunatnes vienību Kanadā, kas sportojot latviskā veidā saglabās sevi Latvijai.

VENTA — DIENVIDAUSTRĀLIJAS MEISTARS VOLEJBOLĀ

Dienvidaustrālijas meistarsacīkstēs volejbolā piedalījās Venta, ALS un Daugavas Vanagi. Venta uzvarēja DV 15:13, 10:15, 15:11 un ALS 15:7, 4:15, 15:1.

DV uzvarēja ALS 14:12, 13:15, 15:9.

Ventas vienībā, kas bija meistars arī pagājušā gadā, spēlēja: Sils, Oiups, Dīcmanis, Sisenis, Rutkovskis un Jaunkalvis.

DV — J. un O. Kargani, Ūdris, U un B. Krūmiņi, Birze un Krauja.

ALS — Būmanis, Jukums, Tiliks, Gruzna, Seskis, Erkens, Švāgers un Tilēns.

Sievietu sacensībā uzvarēja ALS, kas pārspēja Ventu 15:6, 9:15, 15:4.

Meistarvienība: Minzinga, Strazdiņa, Freimane, Brūne, Lutere un Dankere.

Venta — Olupa, Freidenfelde, Liepiņa, Jansone, Rutkovska un Balode.

DV NIAGARA FALLS NODALA

rīko š. g. 30. janv. pl. 19.30, Ugunsdzēsēju namā 1786 Dunn St.

Draudzīgā Aicinājuma atceres dienu

1. Raktsn. ANGELIKAS GAILĪTES referāts
2. DV vīru koŗa VIESTURS koncerts. Dir. V. LINDE
3. DEJA — spēlēs NIAGARA POLKA

Grāmatu un daiļamatniecības stendi. Bufete. Ieeja $1.25.

Skolēniem un karja invalidiem brīva. Apmeklēt lūdz valde

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708

TORONTO (552)

Dr. D. SAMU

Pieņem slimniekus

316 St. CLAIR Ave, W, pie Spadina Rd.

Diplomēts iekšķīgās un ādas slimībās

Tel. MI 8669

Dr. S. V. FEINMAN

Vines universitātes ārsts-chirurgs

Tel. LL 5739.

Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto.

Runā vāciski up krieviski

Dr. Alexander Szapmauri

nervu un noguruma slimībās

260 St. Clair Ave, W. Toronto

Runas stundas no 2—7 pp vai uz iepriekšēju norunu pa tel.

RA 0556 vai LL 5228.

IZĪRĒJAMA 1 istaba un virtuve (atsev. dzīvoklis), uz vēlēšanos ar mēbelēm, otrā stāvā, vienmēr silts ūdens, 371 St. Clarens Ave (pie Bloor un Lansdown). Apskatīt tikai pēc plkst. 6 vakarā. Toronto.

ŽĀVĒTUS ZUŠUS

Sākot ar 10 märc., izsūtu uz visām ASV un Kanadas vietām. Lūdzu Jūsu pasūtinājumus

A. ROZE

10 Widmer St., Toronto

IZĪRĒJAMAS 2 lielas daļēji mēbelētas istabas, moderna virtuve un saules istaba ģimenei ar bērniem, kopā vai atsevišķi. Ūdens apkure un pastāvīgi silts ūdens. 643 Euclid Ave, tel. OL 8294, Toronto, ukraiņu mājā. (134)

IZĪRĒJAMA viena vai divas nemēbelētas istabas. HA 9490. Toronto. (130)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu, labā satiksmes rajonā. Zvanīt RI 7271, Toronto. (131)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

ZVANĪT OL 1403, Toronto

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu lut. draudze 564 Second St., Brooklyn 15, N.Y., tel. So 8-7721.

Detroita Mich.). Ev.-lut. latviešu Kristus draudzes dievkalpojums š. g. 31. janv., plkst. 2-os p.p., Sv. Marka baznīcā, 1045 E. Grand Blvd.

Daitonā, Ohio, latviešu ev.-lut. dievkalpojums svētdien, 31. janvārī, plkst. 2 pp. St. Paula ev.-lut. baznīcā (239 Vaine Ave). Māc. J. Osis. Bērniem turpat svētdienas skola.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Arcibīsk. pārst. A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont. tel. 70136).

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St., Port Arthur, Ont.

Svētdien, 31. janvārī, plkst. 3.00 pp bērnu dievkalpojums.

Svētdien, 14. februārī, pl. 3.00 pp. dievkalpojums.

Svētdien, 28. februārī, pl. 3.00 pp pulkv. Kalpaka pieminas dievkalpojums. Pēc dievkalp. laicīgs pieminas akts.

Māc. V. Sēfers (359 Piccadilly Str., London, Ont.).

Sarnijā, 1954. g. 31. janv., plkst. 2 pp. dievkalpojums.

Niagara Falls, 7. febr., plkst. 3 pp. All Saints draudzes zālē, Robinsona un Main ielas krustojumā, dievkalpojums. Plkst. 2.15 pp. turpat apakšā bērniem (jaunākai grupai).

Iesvētes mācības sākums 6. februārī, plkst. 6 vak., 706 Eastwood Cs, Niagārā.

Jaunieši no St. Katarinas un Velandes tiek lūgti pievienoties. Iesvētīšana maijā.

Londonā, 14. febr., plkst. 4 pp. dievkalp. Trīsvienības baznīcā.

Vellandē, 21. febr., plkst. 1 p.p. dievkalp. Ungāru baznīcā.

St. Katarīnā, 21. febr., plkst. 3 pp. dievkalp. Kristus baznīcā.

Iesvētes mācība jauniešiem 20. febr., plkst. 6 vak., 85 Mine ielā.

Sarnijā, 27. febr., plkst. 6 vak. dievkalpojums.

Londonā, 28. febr., plkst. 4 pp. dievkalp. Trīsvienības baznīcā.

Londonā 1953. g. 24. decembrī kristīts Upmalis Jānis Ivars, Ilgvara un Ausmas, dz. Banga dē.

Niagārā kristīta Barkana Inta Edīte, Franča un Annas dz. Blusa. m.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā, sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave So.), svētdien, š. g. 31. janvārī, plkst. 4 pp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē gada sapulce.

Ceturtdien, 28. janvārī, pl. 6.30 vakarā, jaunatnes sanāksme mācītāja mājā.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto, tel.: OL 8171.

31. janvārī, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā, māc. A. Briedis. Svētdienas skola bērniem.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Toronto sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu st. PR. 1563).

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tel. DE 8394.

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā — Outremont un Blair Ave stūrī: dievkalpojumi:

31. janvārī, plkst. 1 pp. Bērnu dievkalpojums; 31. jasvārī. 12.30 p. p. baznīcā.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Vilbrod St.

Māc. E. Lange, Billings Bridge, P. O. Box 66, Ottava, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums Sv. Pētera baznīcā, 250 Lyon ielā.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Drive, Sudbury, Ont., tel. 3-3284.

Norsbejā, svētdien, 31. janvārī, plkst. 17 lut. baznīcā dievkalpojums ar sv. Vakarēdienu.

Norandā, svētdien, 7. februārī, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Māc. K. Avotiņš (1174 West 13 Ave, Vancouver B.C.) **Vankuverā,** Redeemer bazn., 8. Ave un Prince Edward ielas krustojumā.

31. janvārī, plkst. 3 dievkalpojums turpat.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man.

Dievkalpojumi notiek sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrooke ielu krustojumā.

Svētdien, 7. februārī, pl. 2 pp., dievkalpojums, dziesmu grām. Pēc dievkalpojuma Draudzes Dāmu komitejas trīs gadu atcere un pēcpusdienas tēja pie klātiem galdiem. Visi ielūgti.

Māc. A. Voitkus, Hamiltonā, Pāvila ev.-lut. draudzē.

Māc. Elmārs Caune, 10166-107th St., tel. 41890, Edmonton, Alta.

WOODBINE COAL CO

GRover 2176, Toronto

VISLABĀKĀS ANTHRACITA OGLES

POCHONTAS un KURINĀMĀS ogles

Kvalitāte un cena garantēta

Toronto apkalpojam jau 40 gadu

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA DIENA IR JAU PIE DURVĪM

Pasteidzieties iegādāties jaunākās grāmatas dāvanām

Pulkv. V. Janums — MANA PULKA KAUJU GAITAS $4.00
Ingrida Viksna — DĀVANA $2.80
Zenta Mauriņa — PILSĒTAS UN CILVĒKI $3.45
Jānis Klīdzējs — VIŅAS UN VIŅI $3.35
Rūdolfs Blaumanis, KOPOTI RAKSTI I—V $18.00
CROSS ROAD COUNTRY LATVIA $12.50
V. Tone — GLEZNU REPRODUKCIJAS $15.00
Jānis Goldmanis — LATVIEŠU STRĒLNIEKI MŪŽIBAS GAISMĀ $5.50
Konstantīns Raudive — DIEVA ZĪMOGS $4.00
Kārlis Skalbe — RAKSTI $4.50
LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS $5.60
Janševskis — DZIMTENE $5.60
Zelma Lāgerlefa — KRISTUS LEĢENDAS $4.00
Velta Toma — SĒĻUZEMĒS SESTDIENA $3.60
J. Veselis — VIESTURS VARAPOGA $2.50
A. Brigadere — PASAKU LUGAS $4.50
BRĀĻU GRIMMU PASAKAS $3.25
Elvīra Kociņa — DIEVI DUSMO $2.25
J. Janševskis — MEŽVIDUS ĻAUDIS I—II $6.50
A. Dziļums — VAKARS UZ EZERA $2.50
O. Liepiņš — VĒLĀ LIESMA, broš. $2.80
Aīda Niedra — MAIJA PURENE, brošēta, 1 $2.30
UNCLE YOE, broš. $1.00
I. Kolvins — KANARISS $2.80
Ačuks, Drūmais, Rirdāns — 35 IELĀPI, feļetoni, br. $1.35
Ž. Unāms — LAIKU ATSPULGĀ, broš. $2.00
J. Rainis — SPĒLĒJU, DANCOJU $3.00
E. Rommels — TUKSNEŠA VELNS $3.30
J. Sudrabiņš — ASIŅAINA GAISMA AUST... $2.80

BĒRNU GRĀMATAS

Valdis — STABURAGA BĒRNI $4.00
E. Zicāns — VIEGLA GAITA (ābece) $1.30
Mirdza Timma — ZELTA ATSLĒDZIŅA, pasakas $3.50
VECAIS ABRINIEKS, latviešu tautas pasaka $1.10
Anna Brigadere — ANNELES GRĀMATA $3.00
V. Strēlerte — ZELTA CIRVĪTIS, tautas pasaku izlase ar Hartmaņa zīmējumiem $2.00

J. Kadilis — ROKAS GRĀMATA 1954 $1.50
DRUVAS LITERĀRĀ GADA GRĀMATA 1954. $1.50
ANNELES GADA GRĀMATA 1954 $0.90
Dižkareivja Vilibalda Drosmiņa kalendārs 1954. gadam $0.50

ATCERIES LATVIJU!

Divkrāsains noplēšamais sienas kalendārs ar latviskām vārda un svinamām dienām, kā arī bij. Latvijas valstsvīru un Atmodas laika darbinieku gōmetnēm $0.50

un citi kabatas un sienas kalendāri

Krājumā koka izstrādājumi: svečturi, šķīvji, cigarešu etvijas, cigarešu iemutes.

Keramikas izstrādājumi: piemiņlietiņas, rokdarbi, prievītes, Eiropas termometri

NOTIS, SKAŅU PLATES, SUDRABLIETAS

DV GRĀMATNĪCA,

123 HURON ST., TORONTO, ONT., KANADĀ

Tel. EM 8-0792

Grāmatnīca atvērta katru dienu. Izsūtām pa pastu un uz nomaksu

DV GRĀMATNĪCA KANADĀ

123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada

OFICIĀLS PAZIŅOJUMS

visiem grāmatu izdevējiem un apgādiem, kā arī pārējiem preču piegādātājiem.

Lūdzam turpmāk grāmatu un pārējo preču piegādātājus katram sūtījumam resp. katrai pakai pievienot rēķinus.

Noteikumu neievērotājiem event. vēlāk celtie iebildumi netiks ievēroti.

Grāmatnīcas vadītājs

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 HURON ST., TORONTO, ONT., CANADĀ

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ .....

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

.....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

ABONĒSANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn.; $4.50 par 3 mēn.; $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par 1 gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A. Tel. NI 8-9369

JAUNĀKĀS GRĀMATAS BĒRNIEM

A. BRIGADERES

ANNELES GRĀMATA

ar OSK. NORĪŠA 10 daudzkrāsainām illustrācijām, ļoti labs papīrs, bildes segtas ar zīdpapīru, 17,5x25 cm formāts, iesieta.
Cena $3.00

M. TIMMAS PASAKAS

ZELTA ATSĒLDZIŅA

Lielformāta ar krāsainām illustrācijām
Cena $3.50

V. STRĒLERTES TAUTAS PASAKU IZLASE

ZELTA CIRVĪTIS

ar NORMANDA HARTMAŅA zīmējumiem
Cena $2.00

LATVIEŠU TAUTAS PASAKU IZLASE

BRĪNUMA GREDZENS

Cena $1.35

DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, tel. EM 8-0792

Dr. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5—7 vakarā. Tel. kabinetā RA 7203, mājās KE 5628

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. SILVIJA UŽĀNS
BĒRNU, IEKŠĶIGĀS, ĀDAS SLIMĪBĀS
(Slimniekus pagaidām apmeklē mājās)
Tel. GL 2892, Toronto

IEVĒROJAMI NOTIKUMI KANADĀ

PAZEMINĀS IEMAKSAS

Kanadas auto īpašniekiem, kuriem pēdējo 3 gadu laikā nav bijušas satiksmes klizmas, samazinās apdrošināšanas maksas no 15 proc. līdz 20 proc. Pazeminājums neattiecās uz tiem, kas savas mašīnas devuši braukt jauniešiem zem 25 gadiem. Ja auto īpašnieks pats nebrauc, bet viņam ir šoferis zem 25 g. vecuma, tad apdrošināšanas iemaksu pazemināšana iespējama. Automobiļi iedalīti apdrošināšanas grupās, no kā arī atkarīga nodevu samazināšana.

Pagājušā gadā apdrošināšanas uzņēmumi nelaimes gadījumu samazināšanas nolūkos uzmanīgiem braucējiem apsolīja samazināt apdrošināšanas iemaksas. Tagad noskaidrojies, ka mēģinājums izdevies — ieguvusi sabiedrība un uzmanīgie braucēji.

SKANDALOZA KRĀPŠANAS AFĒRA

Kanadā atklāta liela apmēra krāpšana, kur vairāk nekā $1.000.000 izmaksāti šoseju būvfirmām par darbu, kuru tās nekad nav darījušas. Afērā iejaukts arī kāds parlamenta loceklis, ziņo Toronto Daily Star. Ievadīta izmeklēšana pret pieciem augstiem Fort Williamas šoseju departamenta ierēdņiem. Atrasts lielāks vairums sagatavotu algas čeku uz neesošu personu vārdiem.

*

Krāpšanas afera Fort Villiamas šoseju departamentā kļūst arvien skandalozāka. Tanī iejaukti vienkārši strādnieki, augstākie ierēdņi un būvuzņēmēji. Lēses rakstītas par neesošu kalnu norakšanu un daudz citu nekad nedarītu darbu. Viltota grāmatvedība un inženieru lauka darbu atzīmju lapas. Minējumi par zaudējumiem ir dažādi, tos vērtē no 5 līdz 7 miljoniem dolaru. Vesels štats zvērinātu revidentu - grāmatvežu un inženieru ar valdības pilnvarām sākuši pārbaudi, interesējoties arī par darbiem līdz 7 g. pagātnē. Premjērs St. Laurents izsakās, ka izmeklēšana būs ļoti stingra un ikviens saņems pelnīto sodu.

SAGAIDĀMAS LĒTAS JAUNCELTNES

Būvfirmu apvienība „Toronto Metropolitan Home Buildings Association", pie kuras pieder ap 500 būvfirmu, izstrādājusi būvprojektu, kurš paredz York Township uzbūvēt jaunu pilsētas daļu. Jaunais rajons paredzēts ap jūdzi uz ziemeļiem no St. Clair Ave. Jaunās mājas izmaksās ap 8.300 dolaru, izmaksas termiņš noteikts uz 30 gadiem. Mēnesī būtu jāmaksā 51 dolars, no kuriem 29.83 dolari būtu procenti. Ja būvfirma saņems no valdības kreditu, tad drīzumā uzsāks projektu īstenošanu.

500.000 BEZDARBNIEKU

Janvāra sākumā Vindzorā notika „Trades and Labor Congress of Canada". Kongresa prezidents Bengoughs starp citu atzīmēja, ka šī mēneša beigās Kanadā būs ap 500.000 bezdarbnieku. Šo stāvokli pašreizējā uzplaukuma periodā viņš atzīst par nenormālu un domā, ka tas viegli novēršams, ja celtniecība būtu izplānota tā, ka strādniekiem ziemas mēnešos būtu iespējams strādāt ēku iekšpusē. Bengoughs pieskārās arī veselības apdrošināšanas problēmām un izteicās, ka privātās apdrošināšanas sabiedrības kavē vispārējās apdrošināšanas ideju, kas būtu dibināta uz bezpeļņas principiem.

AKTRISEI NOZGTS DĀRGS KAŽOKS

21. janvārī kino aktrisei Dorotejai Lamour Montreālā viesnīcā nozagts minka kažoks, minka jaciņa un rotas lietas 13.000 dolaru vērtībā.

Aktrise zādzību uzņēmusi ar lielu mieru un policijai, kura zvanījusi pa telefonu, atbildējusi: „Netraucējiet mani šodien pirms pl. 4 pēc pusdienas."

NO MUMS ŠĶĪRUSIES

19 janvārī Briseles klīnikā mirusi konsula Herberta Rāceņa dzīves biedre Zelma Rācenis, dzim. Šīrons.

PREZIDENTA VILSONA PIEMIŅAI

3. februārī paiet 30 gadi kopš ASV bij. prezidenta Vudro Vilsona nāves dienas. Vilsona 14 punkti pēc Pirmā pasaules kara nolīdzināja ceļu uz neatkarību Eiropas tautām, kas līdz tam bija iekļautas Vācijas, Austro-Ungārijas vai Krievijas impērijās. Šo tautu trimdinieki 3. februārī grib godināt šī vīra piemiņu Baltijas brīvības namā Ņujorkā ar īpašu aktu. Šim nolūkam izraudzītā īpaša komiteja, kurā ieiet latviešu, lietuviešu, igauņu, čechoslovaku un poļu pārstāvji. Latviešu pārstāvis ir KLB priekšsēdis Dr. V. Māsēns. Aktu vadīs Brīvās Eiropas komitejas prezidents Šepardsons. Aktā aicināti piedalīties prezidenta Vilsona kundze, republikāņu un demokratu partiju politiskie darbinieki un diplomātiskie pārstāvji.

Igauņi pagatavo un pārdod

kafijas galdus, bufetes un grāmatu plauktus.

Pieņem arī pasūtinājumus cita veida modernām mēbelēm.

Runājam vāciski un angliski

A. LIIDEMANN
166/167 Ontario St.,
Toronto, tel. EM 4-7501
(58)

Latviešu dāmas! Eiropas friziere
KAPSI'S HAIR STYLING
113 MAC PHERSON AV.
Starp Yonge St. un Avenue Rd
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krasošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. KI 4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

Apkārt zemes lodei

● Plaši atzīto tuksneša karali, „Arabijas Lorenci (Lawrence of Arabia), kuru izslavējušas visas enciklopēdijas, tagad no tropa grib nogāzt 61 gadu vecais rakstnieks un biografs Adlingtons. Pēdējais sīki iepazinies ar Lorenča gaitām un konstatējis, ka viņa nopelni nebūt nav tik lieli kā izslavēti. Šī slava visvairāk balstoties grāmatām „Septiņi pīlāri" un „Sacelšanās un gudrība tuksnesī" Abas šīs grāmatas nav uzskatāmas par īstenības spoguli, bet gan vairāk par fantazijas augli. Adlingtons protestē, ka Lorenci uzskata par Pirmā pasaules kara varoni (1914—1918) un slavina kā Vidējo austrumu cilšu vadoni pret turkiem.

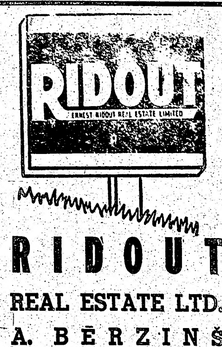

RIDOUT
REAL ESTATE LTD.
A. BĒRZIŅŠ
1172 Bay St. Toronto
Tel. PR 5761
APBŪVES GABALI
Bixmley Rd. — Eglinton
Ļoti labā rajonā, piemēroti bungalovu celšanai, dažāda lieluma gabali ar 40, 50 55 un 60 pēdām frontē. Iela, ūdens un kanalizācija. Labas satiksmes tuvumā. Cena $2.700. Parastie būvuzņēmēja termiņi nomaksai

Kāpēc baidīties bezdarba, ja
WILLIAM BOLLAND
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1130 College St., Toronto, LL 3744
JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ:
VEIKALUS,
AUTO REMONTU DARBNĪCAS, FABRIKAS un DZĪVOJAMĀS MĀJAS
kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

Ēdienu veikals un 3 istabu dzīvoklis
2243 Dundas St., W. Toronto
Cena $6.500, iemaksa $3.000, cenā veikala iekārta $6.500 vērtībā

Sidoll's Store
Veikals un 3 istabu dzīvoklis, garāža, īre $70.00 mēn. Pilna cena $1.800.00, iekārtu ieskaitot

Konditoreja
un 5 istabu dzīv. 946 Kingston Rd.
Cena $7.800 iekārtu iesk. Īre $125 mēn., 6½ gadu līgums. Iespēja pirkt arī māju.

Dundas — Euclid
8 istabu ķieģeļu māja ar garāžu, cena $12.700. Iemaksa $2.100.

Dufferin — Dundas
5 ķieģeļu mājas, 6 istabas katrā, garāžas iesp. Cena $9.700 katrai $1.700 iemaksa. Izīrētas bez līguma.

High Park
10 istabu atsevišķa ķieģeļu mūra māja, (dupleks) 3 garāžas, ūdens ejļas apkure ar iespējām uzbūvēt vēl vismaz 3. Iemaksa $6.000, atlikums uz vienu atklātu obligāciju.

St. Clair — Silverthorn
6½ istabu atsevišķa mūra māja, ar garāžu, 2 virtuves, ejļas apkure. Cena $12.800. Iem. ap $3.000

11. Highway Aurora tuvumā benzīna tanks,
5 istabu dzīvojamā māja un pārtikas veikals uz 1 akra platības. Cena $12.000 ar iespējām pārdot 2 apbūves gabalus

Interesenti lūgti
paši apskatīt pārdodamos objektus un pēc tuvākas informācijas zvanīt LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606
prasot
Mr. V. MUKTS
Iegaumējiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

MŪSU STARPĀ

MAIGA KALNIŅA

Ja esat nodomājuši iegādāties māju, darīet to uzmanīgi, bez lielas steigas. Neaizmirstiet, ka ar to jūs speŗat svarīgu soli jūsu labklājībai. THE BETTER BUSINESS BUREAU paziņo māju pircējiem, lai tie pirms līguma parakstīšanas stājas sakaros ar advokātiem, kas rūpīgi pārbauda īpašuma stāvokli attiecībā pret saistībām. Pēc tām ievērojiet sekojošus faktorus: īpašuma nodokļu apmēru, attālumu no skolām, eventuālus īpašuma remontus (vai iebraucamie ceļi ir bruģēti, utt.), tāpat kādā rajonā jūsu īpašums atrodas (rūpniecības vai dzīvokļu rajonā) raugaities, lai dzīvojamā māja atrastos dzīvokļu rajonā un rūpniecības vajadzībām pirktais īpašums atrodas rūpniecības rajonā. Iegaumējiet, ka ne vienmēr zemāk nocenotā māja ir tā labākā. Tirgū ir daudz labu māju.

Mēs aizvien stādāmies priekšā iespaidus, kas radušies, rīkojot dzimšanas dienas viesības mūsu bērniem. Konstatējam, ka saldējums un šokolāde, kā arī cepumi rada vienmēr bažas, jo tie notraipa. Iepērkoties ietinamos papīrus, atradu krāsainās FACE ELLE servjetes. Līdz ar to manas problēmas tika atrisinātas. Tās ir trīskrāsainas vienā iesaiņojumā: zilas, rozā un dzeltenas. Saldumi un cepumi vairākkrāsainajās FACE ELLE servjetēs galdu padara patīkami raibu.

Bieži dzirdu laudis jautājam: kāda starpība starp SAVINGS ACCOUNT un CURRENT ACCOUNT. Abos šajos kontos naudu varat noguldīt uz sava vārda un to izlietot savām vajadzībām. Savā tuvumā esošā IMPERIAL BANK OF CANADA es atvēru abus CURRENT un SAVINGS ACCOUNT. Visus rēķinus maksāju no CURRENT account, kur katru mēnesi saņemu atpakaļ čekus, kas noderīgi kā kvītējums par maniem darījumiem. Naudu, ko esmu nodomājusi uzkrāt, noguldu manā IMPERIAL bankas Savings Account, kurš maksā vērtīgus procentus. Sazinieties ar tuvākās IMPERIAL BANK OF CANADA nodaļas vadītāju — „banku jūsu rīcībā" pēc tuvākiem izsmeļošiem paskaidrojumiem.

Mag. iur. K. KAMPE
pie O. E. CARSON Ltd., Realtors
490 COLLEGE ST. TORONTO. TEL. PR 3313

- PIEDĀVĀ MĀJAS VISOS PILSĒTAS RAJONOS PAR DAŽĀDĀM CENĀM UN DAŽĀDĀM IEMAKSĀM
- AIZDEVUMU SAGĀDE LĪDZ $2.000 UZ ZEMIEM PROCENTIEM LĪDZ 2 gadiem
- PIEŅEM ĪPAŠUMUS PĀRDOŠANAI
- PADOMI UN PALĪDZĪBA JURIDISKOS UN CITOS JAUTĀJUMOS BEZ ATLĪDZĪBAS

Tālivaldis Dangavs

PĻAUKA

Novelete

NO NOVELEŠU KRĀJUMA „BADA DZEGUŽU PAJUMTĒ"

Pat resnie jau skrēja: vilciens tūdaļ noies. Visi vagoni bija pilni, izņemot vienu, no kura laudis vairījās. Tas nebija slimnieku vagons, arī ne cietumnieku — vienkārši: tur varēja iekāpt tikai ar speciālām atļaujām.

Vagona gala durvis bija vaļā, un tūliņ aiz tām kupeja. Tur sēdēja mīkstos sēdekļos trīs cilvēki, kuŗu sejas bija aiz laikrakstiem.

Pretī durvīm liela formāta lapa — „La Rēsistance". To saturēja slaidas rokas, labi koptas un slaikiem pirkstiem, no kuriem viens lepojās ar rubīna aci zelta gredzenā, otrs — tumšā sidrabā iestrādātu topazu, dzeltēnu kā dzintars. Rozā nagļi pastaigājās gar tekstu.

„Mūsu druvas ir grūsnas. Rudenī būs maizes pietiekami, un bada rēgs aizvilks savu ēnu no Francijas. Bet nu pacēlas jautājums: kas ēdīs šo maizi, ja zeme tukša, un sieviešu klēpji arī?"

Lapas apakšmala te pacēlās, te nolaidās virs pelēkiem, brunčiem, kas aptrūka pie ceļgaliem. No šīs vietas tālākā daļa bija kaila, un tikai pašas pēdas atkal ietērptas.

Pretimsēdētājs tā nebija aizlīdis aiz lasāmvielas, kā sieviete. Viņa avīze arī bija maza formāta un saucās „Ceļmallapa". Vīrieša apaļā seja te iznira no aizlapas kā mēness vai pusmēness no mākoņiem, te noslēpās. Brīžam kāda acs atpūtās no lasīšanas pie sievietes rokām, brīžam — pie sakrustotajām kājām.

Vīrietis minēja:

„Švābiete? Nē, kājas ir slaidas un bez spalvām. Francūziete? Baltiete?..."

Nu abas vīrieša acis parādījās virs laikrakstiņa. Grībīgas tās apstājās pie pretējā kā pie aizslēgtām durvīm. Bet tāmēr viņa pastrupie pirksti lēkāja no vienas radio ziņas avīzītē uz otru. Te tie bija pie:

„Brazilija uzņem 100.000 Eiropas bēgļu," to ielogoja it kā vērā liekamu citātu:

„Kaut kāds tur Višinskis esot izteicies, ka ikviens bēglis, kas klīstot pasaulē, iepazinies ar boļševismu, draudot boļševiku mieram un drošībai, jo mute tādam esot neaizsieta, un tas slēpjot sevī pretkomūnistiskas domas."

Trešais sēdētājs izskatījās kā saliekts un tad kaktā ielīmēts gluži sarucis aiz „Schwaebische Zeitung". Šī iemesla dēļ bija redzama galvvirsa: sarkaniem sarainiem matiem virs avīzes, bet zem tās īsi stilbi šaurās melnās biksēs. Viņa kājas bija sakrustotas, pēdas ar purniem uz augšu, it kā vīrelis gatavotos tam spert, vai arī ar pēdām brīdinātu citus nenākt par tuvu.

Pa Schwaebische Zeitung rāpoja īsi, strupi un spalvaini pirksti, balti kā tārpi zem akmeņiem, un to nagi bija cieti un zilgani. Vienu otru reiz tie cieši piezīdās pie lapas, pat iekrampējās tanī, it kā tā būtu dārga manta.

No avīzes vaidēja trekniem burtiem:

„Ak posts, ak nelaime! Uz vāeu zemes ir liels smagums, kas to spiež kā šļūdoņi ielejas. Tās ir pārvietotās personas, kas pa dienām guļ, bet naktīs slepkavo miegrīgus iedzīvotājus. Ak posts, ak nelaime!..."

Vilciens sāka vilkties. Tad skriet. Vējš pa durvīm iekšā un kā traks uz sievieti; tūdaļ kleitu celt, spiest pie krūtīm ar visu papīru... Aizstāvēdamās sieviete nolaida rokas ar avīzi pār ceļgaliem. Viņa pasmaidīja, un viņas acis izstaroja brūnu mirdzumu. Acu krāsa, gandrīz melnie mati, tumšās lokvēidīgās uzacis un glītā, šaurā, mazliet pabālā seja nepārprotami stāstīja, ka sieviete pieder romāņu rasei.

„Būs gan francūziete," nodomāja pretimsēdētājs, kas tagad bija nevērīgi nolaidis savu lapiņu. Sieviete nu redzēja zilas acis, pelēkus matus, sārtu seju... Aiz gaišpelēkā vasaras uzvalka bija jaužams spēcīgs ķermenis. Mazs sarkanbaltsarkans vairodziņš uz svārku atloka norādīja, ka vīrietis ārzemnieks.

Viņai patika viņš, viņam — viņa, tāds bija saskatīšanās iznākums.

No sava aizkara pamazām izvīkstījās arī kaktā tupētājs. Parādījās šaura piere, tad acenes ar ļoti bieziem stikliem, aiz kuriem acis nebija lielākas par vēža ikriem. Gaišas, tikko samanāmas uzacis. Saspiests deguns, it kā sejā būtu kādreiz iespēris zirgs. Lūpas plānas un garas. Seja bez zoda. Starp galvu un pleciem, kā saviņotājs loceklis, atradās augsta cietā apkakle, ļoti niecīgu diametru. Zem tās cilvēks iegrima melnā, jo svārki bija aizpogāti līdz kaklam. Plecī nolaideni, it kā tie būtu jumts pārējam ķermenim.

Šis cilvēks bija švābs.

Abi pretimsēdētāji pēc viena paša acu uzmetiena novērsās no trešā, kā veseli laudis cenšas neredzēt kretīnus. Viņi jutās tikai divi. Riteņu dunoņa vērpa starp viņiem klusu saskaņu: vispirms kā starp ceļa biedriem, tad kā starp vīrieti un sievieti.

Un te nav vairs ne kilometru stabi, ne tilti, ne upes, ne jūras, — te vairs nav robežu.

Viņu kājas sāka klusu šacha spēli. Sieviete pastūma kāju mazliet uz priekšu, un vīrietis arī. Ceļgali bailīgi apstājās blakām. Siltums no vienas miesas gāja uz otru miesu ciemos.

Reizē atskanēja divas nopūtas.

Zemē nolaidsās kā raibs taurenis dāmas kabatas lakatiņš. Divi muguŗkauli tūdaļ liecās pēc tā, divas rokas tam šāvās pakaļ. Galvas nobaukšķēja, saduroties. Sieviete pasmaidīja vīrietim, kas bija neveiklāks. Šis atsmaidīja.

Švābs krekšķināja kā auns pie aitas.

Nu jau bija sagājuši kopā divi pāri kāju, un karstums aizstāja siltumu. Sievietei iesārtojās vaigi. Viņa atlaida galvu pret atzveltni un pievēra acis.

Vīrietis sakustējās. Viņa kauli noknakšķēja, it kā viņam būtu jāceļ kas smags. Un šai brīdī atkal iedrāzās vējš, kas nadzīgi metās uz sievieti. Kleita atvērās kā lietussargs. Vīrietis pietrūkās kājās, pagrieza sievietei muguru un kā cietējs piespieda vaigu pie bagāžas tīkliņa rāmja. Arī švābs sakustējās. Viņš izstūmās no kakta, izstiepa rokas atplēstiem pirkstiem, un saliecies lēca uz priekšu, lai atceltu kleitu iepriekšējā stāvoklī. Bet vējš, kā nācis, tā arī aizgāja, un viss atkal bija kārtībā. Švābs atkrita kaktā, vīrietis atsēdās. Viņš nezināja neko citu darīt, kā sekot pretimsēdētājas izdarībai: atzvelt galvu un pievērt acis.

Sievietes acis pavērās pusvirsu, un skatieni slīdēja pār vīrieša seju, uzmezdamies uz viņa lūpām, biezām un sārtām. Tad sieviete pagrieza švābam muguru, atsēzdamās uz sola sāniski kā uz otra ceļgaliem. Tad arī vīrietis atlaidās gluži ērti, kājas labi uz priekšu izstiepdams, ar to it kā nevilšus piedāvādams sievietei labāku sēdvietu — uz saviem ceļgaliem.

Tā abi rīkojās. Bet lai ko viens vai otrs nedarītu, viņi allaž juta trešo, viņa aceņu stiklus, kuŗos nodevīgi atspoguļojās abu kustības, un melno nopietnību, kas dzesināja pāra tvīksmi. Tas arī traucēja abiem uzsākt sarunas. Vīrietis arī baidījās, vai sieviete maz prot vāciski, un franciski viņš neprata.

Vīrietim vilcinoties un sievietei gaidot, lokomotīve ievilka vagonus tunelī, ka nošņāca vien. Alas drēgnums un tumsa, kas nu appēma pasažierus, lika tiem sarauties, un tā vīrietis spēji pievilka klāt savas izstieptās kājas. To darot, viņš juta, ka viņa tuvumā kaut kas notiek, kaut kas pirb un lokās. Viņš izstiepa rokas, taustot vēlēdamies noskaidrot, kādi brīnumi notiek tuvumā. Tas neizdevās, jo kāds kamols vēlās uz viņa pusi.

„Nudien, švābs viņai būs uzbrucis!" vīrietim iešāvās prātā, un viņš spēji un stingri apņēma kamolu.

Vilciens izskrēja no tuneļa. Vīrietis pārsteigts atlaida rokas.

Sieviete bija apkampusi švābu, kas stāvēja viņas skāvienos nolaistām rokām, atgādinādams upuŗa jēru. Redzot švābu pie savām krūtīm, sieviete atleca no tā, atvēzējās un laida tad savu plaukstu, kas noplaukšķēja uz švāba auss. Plaukša iesvieda vīreli kaktā kā lupatu vīkšķi.

„Jūs..." sievietes lūpas niciņājumā izmeta. „Jūs, fou-rouge!... Fū..."

Tad francūziete pagriezās pret vīrieti:

„Merci, Monsieur! Merci beaucoup, ka jūs mani pasargājāt no šī tipa vardarbības."

Švābs žēlī iečiepstējās:

„Es nezināju, ka jūs esat ārzemniece. Es domāju, ka jūs esat švābiete. Esmu tikumības sargs, es gribēju aizsargāt..."

Uztraukumā švābs lasīja kopā savas mantiņas un steidzās ārā, lai nākošajā stacijā izkāptu.

„Es atvainojas, ļoti atvainojos," viņš vēl pabāza galvu durvīs, kāpdams ārā.

To nedzirdēja ne vīrietis, ne sieviete. Abi jau sēdēja blakus un sarunājās.

Eslingenā, 1947.

TUVĀKĀ NĀKOTNĒ
THEATRE
RĀDĪS
ZILĀ MASKA
KRĀSU FILMA
VĀCU VALODĀ
MARIKA REKK